X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 11)
z dnia 28 grudnia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 11)

28 grudnia 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Janusza Cichonia (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– zaopiniowanie wniosku dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 rok;

– zaopiniowanie wniosku ministra klimatu i środowiska w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny na 2023 r.;

– rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2024 (druk nr 125) w zakresie:

1) części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje podmiotowe, przedmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9,
d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym z zał. nr 10,
e) plany finansowe państwowych funduszy celowych z zał. nr 13:
− Funduszu Reprywatyzacji,
− Funduszu Edukacji Finansowej;

2) części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa:
− dochody z zał. nr 1;

3) części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna:
− wydatki z zał. nr 2;

4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe;

5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 758 – Różne rozliczenia:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;

6) planu finansowego państwowej osoby prawnej z zał. nr 14 − Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego;

7) części budżetowej 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa:
− dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;

8) planu przychodów i rozchodów budżetu państwa z zał. nr 5;

9) strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2024–2027;

10) dochodów budżetu środków europejskich z zał. nr 3.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Łoboda** sekretarz stanu oraz **Jurand Drop** i **Hanna Majszczyk** podsekretarze stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Miłosz Motyka** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Wojciech Kaczmarczyk** dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wraz ze współpracownikami oraz **Justyna Adamczyk** zastępca prezesa Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska** i **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Łukasz Kasiak** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Witam na dzisiejszym posiedzeniu panią minister Hannę Majszczyk – podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pana Marcina Łobodę – sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, szefa Krajowej Administracji Skarbowej, pana Jacka Protasa, sekretarza stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, pana Miłosza Motykę – podsekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pana Wojciecha Kaczmarczyka – dyrektora Narodowego Instytutu Wolności, pana Juranda Dropa – podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, a także panią Justynę Adamczyk – zastępcę prezesa Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego. Witam także wszystkich towarzyszących wymienionym przeze mnie osobom.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje, po pierwsze, zaopiniowanie wniosku dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2023; po drugie, zaopiniowanie wniosku ministra klimatu i środowiska w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny na rok 2023; po trzecie, rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2024 w zakresie: po pierwsze, części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, po drugie, części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa, po trzecie, części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna, po czwarte, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, po piąte, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 758, części budżetowej 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, planu przychodów i rozchodów budżetu państwa z zał. nr 5. Będziemy dzisiaj także opiniować, a w zasadzie wysłuchiwać i debatować nad strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych, dochodami budżetu środków europejskich i planem finansowym Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego. Dość obszerny porządek. Mam nadzieję, że uda nam się sprawnie przeprowadzić posiedzenie.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę uwag. Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Punkt pierwszy to wniosek Narodowego Instytutu Wolności. Wobec tego proszę pana dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego o przedstawienie wniosku w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności na rok 2023. Bardzo proszę przedstawiciela Narodowego Instytutu Wolności o krótkie przedstawienie wniosku.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Wojciech Kaczmarczyk:

Panie przewodniczący, państwo ministrowie, państwo posłowie – Wojciech Kaczmarczyk, dyrektor Narodowego Instytutu Wolności.

Uprzejmie proszę o zaopiniowanie przez Komisję projektu zmiany planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności w roku 2023. Zmiana polega na zmniejszeniu pozycji kosztowej – Usługi obce o kwotę 207 tys. zł i jednocześnie zwiększeniu pozycji – Wynagrodzenia bezosobowe o kwotę 200 tys. zł oraz zwiększeniu pozycji – Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe o kwotę 7 tys. zł. Zwiększenie pozycji – Wynagrodzenia bezosobowe wynika z konieczności zapewnienia środków na wynagrodzenia bezosobowe dla ekspertów oceniających wnioski zakończonego naboru konkursu w ramach edycji 2024 w „Programie rozwoju organizacji obywatelskich", natomiast zwiększenie pozycji – Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe jest pochodną od kwoty wynagrodzeń i jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto projekt zmiany przewiduje zmniejszenie dochodów z tytułu dotacji celowej na inwestycję „Kompleksowa adaptacja budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej w Warszawie na budynek biurowy siedziby Narodowego Instytutu Wolności" o kwotę 2500 tys. zł. Zmniejszenie wynika z dokonanych przesunięć w harmonogramie rzeczowo-finansowym inwestycji oraz zostało poprzedzone decyzją ministra finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2023.

Zmiany zostały pozytywnie zaopiniowane przez dysponenta części budżetowej 16, czyli szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i ministra finansów. Bardzo proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie zmian. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Czy mamy pytania? Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pan dyrektor wskazał, że wniosek został zaopiniowany pozytywnie. Chciałabym jednak zadać pytanie pani minister: czy i kiedy? Pismo do Komisji jest datowane… Na pierwszym nie mamy daty, ale mamy 19 grudnia na piśmie przewodnim Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Rozumiem, że to jest realizacja wniosku, ale skąd pojawiło się zwiększenie na wynagrodzenia bezosobowe o kwotę 200 tys. zł? Pan dyrektor mówił o ekspertach. Czy państwo tego nie przewidzieli na wcześniejszym etapie, kiedy był nabór wniosków? Państwo wiedzieli, że trzeba będzie ponieść takie koszty.

Pytanie dotyczące zmniejszenia m.in. o kwotę 2500 tys. zł wydatków, które są przeznaczone na adaptację budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej. Jak przesuwaliśmy kiedyś środki w poprzedniej kadencji, wskazywano nam, że zadanie to zostanie zrealizowane. Dzisiaj zmniejszenie wydatków na ten cel spowoduje potrzebę kontynuowania przedsięwzięcia. A zatem moje pytanie jest do pana dyrektora: jak będzie wyglądał harmonogram rzeczowo-finansowy dotyczący realizacji tego przedsięwzięcia i jak w tym przypadku będą ponoszone koszty w latach przyszłych? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze jakieś pytania? Nie widzę. Wobec tego bardzo proszę o odpowiedź.

Dyrektor NIW-CRSO Wojciech Kaczmarczyk:

Panie przewodniczący, pani przewodnicząca, jeśli chodzi o kwestię wynagrodzeń bezosobowych, to nabór w „Programie rozwoju organizacji obywatelskich", który zgodnie z harmonogramem został ustalony na 3 sierpnia, odbywał się pomiędzy połową października i końcem listopada. W naborze przyjęliśmy jakieś założenia co do liczby wniosków, które zostaną złożone do tego naboru. Liczba wniosków była większa, w związku z tym liczba ocen eksperckich z tego tytułu też okazała się większa. Dlatego Narodowy Instytut Wolności potrzebuje nieco więcej środków na zapłacenie ekspertom za ocenę merytoryczną wniosków.

Jeśli chodzi o inwestycję na ul. Parkowej, to harmonogram rzeczowo-finansowy przewidywał przed zmianami, że inwestycja będzie realizowana do marca 2025 r. W związku z dodatkowymi pracami, które były prowadzone w tym roku, pracami rozbiórkowymi, w trakcie których zostały ujawnione m.in. substancje negatywnie wpływające na organizm człowieka, wymagające usunięcia większej warstwy powierzchni stropowych, niż przewidziano to wcześniej, przedłużyły się prace rozbiórkowe, w związku z tym kwota 2500 tys. zł nie została zapłacona w tym roku. Zgodnie z wnioskiem, który złożyliśmy do Ministerstwa Finansów jeszcze w połowie listopada, powinna ona zostać wykorzystana w przyszłym roku. Natomiast harmonogram rzeczowo-finansowy przesunie się o ok. dwa miesiące, czyli zamknie się w maju 2025 r. To nie jest duże opóźnienie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę. Zdaje się, że pani przewodnicząca nie jest w pełni usatysfakcjonowana. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pan dyrektor mówił o naborze wniosków w sierpniu. Państwo w poprzedniej kadencji zwracali się do Komisji Finansów Publicznych o dodatkowe koszty i takiej rezerwy, takich przesunięć dokonywaliśmy. Niemniej jednak kwota 200 tys. zł… Państwo powinni wcześniej założyć taką dodatkową rezerwę. Poproszę o udzielenie odpowiedzi na piśmie, przed procedowaniem w drugim czytaniu, ilu było ekspertów, ilu państwo założyli pierwotnie, ilu było, ile było wniosków i jakie były ogółem średnie wynagrodzenia na jednego eksperta, który oceniał wnioski.

Myśmy krytycznie oceniali sprawę dotyczącą prowadzonej inwestycji – pan dyrektor chyba sobie przypomina – niemniej jednak państwo wskazywali, że prace zostaną przygotowane, zrobione, prace rzeczowe, czy wykonanie inwestycji będzie realizowane. Nie mieliście… Dziwi mnie, skąd się to pojawiło, bo jeżeli przygotowuje się inwestycję, to robi się całe przygotowanie i ocenia, jakie będą potrzeby w tym zakresie na potrzeby realizacji inwestycji. Poproszę o udzielenie odpowiedzi na piśmie.

Dyrektor NIW-CRSO Wojciech Kaczmarczyk:

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Oczekujemy odpowiedzi na piśmie.

Pani przewodnicząca, nie ma tutaj trybu drugiego czytania.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Budżetu.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Musimy… Rozumiem.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Drugiego czytania budżetu.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

W budżecie państwa na rok 2024 możemy przyjrzeć się temu, jakie są plany Narodowego Instytutu Wolności. Na tym etapie trochę pod ścianą mamy zaopiniować plan zmian w planie finansowym na rok 2023. Przypomnę, że mamy pozytywną opinię Ministerstwa Finansów, jeśli chodzi o tę zmianę.

Pozwolę sobie przedstawić propozycję opinii. „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 28 grudnia 2023 r. rozpatrzyła wniosek dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 22 grudnia 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2023. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2023”.

Proponuję przyjęcie opinii w takim właśnie brzmieniu. Czy jest sprzeciw przeciwko przyjęciu projektu opinii w przedstawionym brzmieniu?

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie ma.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Stwierdzam, że nikt się nie zgłasza, wobec tego uznaję, że przyjęliśmy opinię w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2023.

Panu dyrektorowi przypominam o tym, że zadeklarował przygotowanie na piśmie odpowiedzi na wątpliwości zgłaszane przez panią przewodniczącą.

Przystępujemy do realizacji punktu drugiego porządku dziennego. Proszę o przestawienie wniosku ministra klimatu i środowiska w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny na rok 2023.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Miłosz Motyka:

Bardzo dziękuję.

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, na podstawie ustawy o finansach publicznych oraz otrzymanej zgody ministra finansów zwracam się z prośbą o wyrażenie opinii przez Komisję Finansów Publicznych w zakresie wprowadzenia zmian w rocznym planie finansowym Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny na 2023 r. Korekta dotyczy zmiany zakresu prezentacji stanu funduszu na początek 2023 r., zmiany zakresu zadań funduszu w związku z wejściem w życie art. 29 ustawy PRĄD 2 – wpływy dotyczą składki solidarnościowej i ich przekazywania do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – aktualizacji kwot wpływów z tytułu odsetek, aktualizacji wpływu z tytułu zwrotu środków dokonanych z wniosków rozliczeniowych, o których mowa w art. 11 ustawy GAZ 2022, zmiany kwoty wypłat z tytułu rekompensat lub zaliczek, o których mowa w art. 62g ust. 1 lub art. 62h ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, oraz zmiany kwoty wpływów i wypłaty z tytułu odpisu na fundusz, zmiany kwoty wpływów i wypłaty z tytułu gazowego odpisu na fundusz, zmiany zakresu zadań funduszu w związku z wejściem w życie art. 29g ustawy PRĄD 2. Na fundusz zostały nałożone nowe obowiązki w zakresie zarówno gromadzenia środków z tytułu składki solidarnościowej, jak też wypłaty do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Prognozowana kwota wpływu z tego tytułu łącznie wyniesie 1 615 000 tys. zł, z czego 1 610 000 tys. zł to są wpływy, a 5000 tys. zł to są odsetki uzyskane z tego tytułu. W związku z tym minister klimatu i środowiska zwraca się z prośbą o pozytywną opinię Komisji w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy mamy pytania do tego wniosku? Nie widzę. Przypomnę, że mamy też do wniosku pozytywną opinię ministra finansów. W związku z tym proponuję przyjęcie opinii Komisji w następującym brzmieniu: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 28 grudnia 2023 r. rozpatrzyła wniosek ministra klimatu i środowiska z dnia 27 grudnia 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny na rok 2023. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny przedstawione we wniosku”.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia takiej opinii w przedstawionym brzmieniu? Nie widzę. Stwierdzam zatem, że Komisja przyjęła opinię w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny na rok 2023.

Przystępujemy do realizacji punktu trzeciego porządku dziennego. Kontynuujemy rozpatrzenie projektu ustawy budżetowej w zakresie części należących do właściwości naszej Komisji. Procedujemy zgodnie z trybem przyjętym na wcześniejszych posiedzeniach Komisji. Proszę o zreferowanie projektu budżetu w zakresie części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe. O przedstawienie tej części budżetowej proszę panią dyrektor generalną Ministerstwa Finansów, panią Martę Niżałowską-Pactwę. Bardzo proszę.

Dyrektor generalna Ministerstwa Finansów Marta Niżałowska-Pactwa:

Dzień dobry państwu. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo ministrowie, państwo posłowie, szanowna Komisjo, zwracam się z uprzejmą prośbą o pozytywną opinię projektu budżetu ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych na rok 2024. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w części 19 zostały zaplanowane dochody budżetowe w wysokości 2 500 000 tys. zł. To jest spadek o 20% w relacji do ustawy budżetowej na rok 2023 – o kwotę ponad 628 000 tys. zł. W roku 2024 najwyższy udział w dochodach planowanych w naszej części stanowią dochody z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach pomocniczych, tzw. overnighty, to prawie 2 000 000 tys. zł, oraz odsetek od lokat terminowych, to ponad 500 000 tys. zł.

W zakresie wydatków części 19 zaplanowano kwotę ponad 14 000 000 tys. zł. Jest to łącznie budżet państwa i budżet środków europejskich. Największą grupę wydatków budżetu państwa, w kwocie 12 900 000 tys. zł, stanowią wydatki bieżące, w tym: wydatki na wynagrodzenia, które stanowią 9 200 000 tys. zł, pochodne od wynagrodzeń, to są składki do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Pracy – 1 400 000 tys. zł, oraz pozostałe wydatki bieżące niezwiązane z wynagrodzeniem, to jest 2 300 000 tys. zł. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w 2024 r. w relacji do ustawy budżetowej na rok 2023 wynika głównie ze zwiększenia do 20% funduszu wynagrodzeń osobowych dla pracowników państwowej sfery budżetowej oraz realizacji programu modernizacji Krajowej Administracji Skarbowej. Na wydatki majątkowe dla Ministerstwa Finansów oraz jednostek podległych zaplanowano kwotę 477 800 tys. zł, z czego ponad 60% to środki zaplanowane na budownictwo inwestycyjne, zadania budowlane na potrzeby statusowe jednostek Krajowej Administracji Skarbowej i Ministerstwa Finansów. Kwotę 385 800 tys. zł stanowią wydatki na finansowanie dotacji i subwencji dla partii politycznych, dotacji do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych, a także dotacji celowych i podmiotowych oraz wydatków na pomoc zagraniczną. Kwota 67 900 tys. zł to świadczenia na rzecz osób fizycznych, przede wszystkim wydatki dla Krajowej Administracji Skarbowej na zakup umundurowania i sfinansowanie obowiązkowych świadczeń dla funkcjonariuszy celno-skarbowych. W ramach budżetu zaplanowano także wydatki na programy realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej w wysokości prawie 105 700 tys. zł. W ujęciu zadaniowym w zakresie części 19 wyszczególniono siedem zadań, wśród których wskazano jedno zadanie priorytetowe, tj. 04.01 – Realizacja należności budżetu państwa. Na wykonanie zadania zaplanowano kwotę w wysokości 12 500 000 tys. zł.

Ministerstwo Finansów obsługuje również dwa fundusze, jest to: Fundusz Reprywatyzacji – przychody funduszu na rok 2024 zaplanowano w wysokości 105 600 tys. zł, koszty realizacji zadań funduszu na rok 2024 r. zaplanowano w wysokości 423 500 tys. zł – oraz Fundusz Edukacji Finansowej – przychody funduszu na rok 2024 zaplanowano w wysokości 43 000 tys. zł, natomiast koszty realizacji zadań na rok 2024 zaplanowano w wysokości 50 000 tys. zł.

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jeszcze raz bardzo proszę o pozytywną opinię.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Poproszę teraz koreferenta Komisji Finansów Publicznych pana posła Marcina Porzucka o przedstawienie swojej opinii.

Poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Pani dyrektor skrupulatnie przedstawiła dane. Wierzę, że ma upoważnienie, bo nie pytał pan przewodniczący o to. Myślę, że wielkości zapisane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w ramach części 19 są oparte na przekonujących założeniach, i myślę, że są realne do wykonania. Natomiast z pewnością Ministerstwo Finansów, KAS to są instytucje, które będą miały wiele zadań w nowym roku, aby wszystkie obietnice, deklaracje, które pojawiły się w ubiegłym roku, a do tej pory nie zostały jeszcze wprowadzone, systematycznie były wdrażane w ramach dodatkowych regulacji prawnych. Serdecznie kibicuję Ministerstwu Finansów, aby zrealizowało projekty, których będą

ministerstwem wiodącym. Myślę tutaj przede wszystkim o kwestiach związanych z podniesieniem kwoty wolnej od podatku czy też wsparciu dla samorządów. Mam nadzieję, że zostanie jednak utrzymany poziom kilkudziesięciu miliardów złotych rocznie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Czas na ewentualne pytania, wypowiedzi posłów. Bardzo proszę. Czy ktoś chciałby się wypowiedzieć, zadać pytanie? Nie widzę. Wobec tego uznaję, że zamknęliśmy ten punkt porządku obrad.

Przechodzimy do kolejnej części budżetowej, części 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa. O przedstawienie tej części budżetowej poproszę pana ministra Juranda Dropa, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 część 77, czyli podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa, obejmuje dochody podatkowe, część dochodów niepodatkowych oraz dochody pochodzące z Unii Europejskiej, które są przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez administrację rządową. Prognozuje się, że dochody ogółem ujęte w tej części wyniosą nieco ponad 627 000 000 tys. zł, tj. nominalnie o 18,5% więcej w stosunku do przewidywanego wykonania na rok obecny. Planowany poziom dochodów budżetu państwa w 2024 r. jest determinowany obecną sytuacją gospodarczą oraz przyjętym przez nas szacunkiem podstawowych zmiennych makroekonomicznych. Zgodnie z tym szacunkiem wzrost PKB powinien osiągnąć w przyszłym roku 3% PKB w ujęciu realnym, natomiast w ujęciu nominalnym, czyli uwzględniającym inflację, 9,5%. Oczywiście przyjęto również cały zestaw różnych wskaźników makroekonomicznych, które determinują prognozę dochodów, oprócz tego wzrostu PKB o 3% jest to także średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 6,6%, nominalny wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń – czyli bez uwzględnienia inflacji – o 11% i również wzrost spożycia prywatnego o 10,2%.

W przyszłym roku na poziom dochodów z podatku VAT wpłynie rozporządzenie dotyczące kontynuacji czasowego, do 31 marca, stosowania obniżonych stawek dla towarów żywnościowych – z 5% do 0% oraz 0% dla określonych produktów leczniczych. Drugą kategorią, która wpłynie na wielkość dochodów z VAT, jest 8% dla określonych towarów wykorzystywanych w produkcji rolnej. Z kolei na dochody w podatku akcyzowym będzie miało wpływ podwyższenie o 5% stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie, podwyższenie o 10% stawek akcyzy na wyroby nowatorskie, a także podwyższenie o 10% stawek akcyzy na papierosy i tytoń do palenia.

To, na co warto zwrócić uwagę, porównując prognozy, plany w ustawie budżetowej dotyczące 2024 r. w porównaniu do bieżącego roku, to to, że nie będzie już wysokiego wpływu, wysokich jednorazowych zwrotów w podatku od osób fizycznych, które widzieliśmy w tym roku, wywołanych zmianami podatkowymi w roku 2022. Natomiast na dochody z CIT i PIT będą miały korzystny wpływ zmiany przepisów w zakresie amortyzacji. Rzecz, na którą warto zwrócić uwagę, to jest zwiększenie udziału gmin we wpływach z podatku PIT, który to łączny udział gmin – a raczej jednostek samorządu terytorialnego – we wpływie z PIT wzrośnie z 50,25% do 50,31%, jednak jest to trend wart zauważenia. Z takich jeszcze innych rzeczy, na które warto zwrócić uwagę, to są wzrosty w stosunku do planowanego wykonania w 2023 r. w podatku VAT o 62 400 000 tys. zł, w podatku PIT o 17 800 000 tys. zł oraz w podatku akcyzowym o 4 100 000 tys. zł.

Chciałbym prosić państwa posłów o pozytywne zaopiniowanie planu w części budżetowej 77. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Poprosimy teraz o koreferat. Koreferentem jest pan poseł Zbigniew Kuźmiuk. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, państwo ministrowie, szanowni państwo, pan minister przedstawił wszystkie założenia makroekonomiczne, na których jest oparta prognoza dochodów budżetowych. Trzeba przyznać, że są to założenia realistyczne, natomiast oczywiście są one obarczone poważnymi ryzykami. Najważniejszym z ryzyk, jak się wydaje, jest konflikt wojenny toczący się za naszą granicą. Każde jego nasilenie, czego oczywiście nie chcemy, zapewne wywołałoby reakcję o charakterze ekonomicznym, w tym pewnie w szczególności wzrost cen surowców energetycznych, a także rolnych. W konsekwencji miałoby zapewne wpływ na procesy inflacyjne i być może nawet na spowolnienie gospodarcze. Druga rzecz to jest koniunktura w otoczeniu zewnętrznym naszego kraju, w tym w szczególności w krajach Unii Europejskiej. W tym roku rzeczywiście koniunktura jest słaba. Największy rynek eksportowy polskich towarów, czyli niemiecka gospodarka, najprawdopodobniej zanotuje w tym roku, jak by to dziwnie nie brzmiało, ujemny wzrost. Miejmy nadzieję, że generalnie koniunktura będzie troszeczkę lepsza w następnym roku. Dość powiedzieć, że trzyprocentowy wzrost gospodarczy w Polsce ma być najwyższy pośród wszystkich krajów Unii Europejskiej, co pokazuje, w jak ogromnym dołku jest gospodarka europejska. Właśnie na tej podstawie zaplanowano dochody na poziomie 682 000 000 tys. zł, w tym znaczący przyrost dochodów podatkowych. Pan minister je wymieniał, więc nie będę powtarzał, ale aż 62 500 000 tys. zł z VAT, 17 800 000 tys. zł z PIT, ponad 4 000 000 tys. zł z akcyzy i 2 600 000 tys. zł z CIT. Jak sądzę, pod znakiem zapytania jest w szczególności tak wysoki wzrost dochodów z podatku VAT. Ja rozumiem, że ministerstwo będzie kontynuowało działania uszczelniające, które realizowały poprzednie rządy: split payment, JPK, te wcześniejsze rozwiązania, a teraz ten obligatoryjny system e-faktur wprowadzony ustawą z połowy tego roku. To niewątpliwie konieczne działania uszczelniające. Mam nadzieję, że rzeczywiście przyniosą one sukces.

Natomiast jeżeli porównamy planowane wzrosty z rokiem obecnym, to widać tutaj bardzo wyraźne różnice. Przypomnę, że jeżeli chodzi o dochody podatkowe, to w tym roku w stosunku do roku ubiegłego ten wzrost ma wynieść ok. 50 000 000 tys. zł, z tego z VAT ok. 24 000 000 tys. zł, więc ten przyrost podatku VAT w postaci 62 000 000 tys. zł jest blisko trzykrotnie większy. Prosiłbym pana ministra o jakieś bardziej szczegółowe wyjaśnienie tej kwestii.

I jeszcze jedno generalne pytanie. Po nowelizacji budżetu w obecnym roku mieliśmy dochody budżetowe na poziomie 601 000 000 tys. zł, a tutaj w tabeli na str. 35 uzasadnienia przewidywane wykonanie to 585 000 000 tys. zł z niewielkim dodatkiem, więc ta różnica jest prawie szesnastomiliardowa. Prosiłbym pana ministra o wyjaśnienie tej kwestii.

No i wreszcie ostatnia kwestia. Pan minister mówił o ponadosiemnastoprocentowym wzroście nominalnym dochodów. Na str. 31 uzasadnienia jest, że wzrost nominalny wyniesie 17,1%, natomiast w tabeli na str. 35 wzrost nominalny ma wynieść 16,6%. To trzy różne liczby dotyczące wzrostu dochodów podatkowych. Oczywiście różnice nie są jakieś oszałamiające, no ale jednak występują.

Wreszcie ostatnia kwestia. W tym roku po zmianach, po przewidywanym niższym wykonaniu budżetu dynamika dochodów ma wynieść realnie 3,5%, w następnym roku – realnie 9,4%. To także prawie trzykrotny wzrost, więc niesłychanie optymistyczny. Ja oczywiście życzę nam wszystkim, aby te dochody zostały zrealizowane w takim kształcie, bo na tej podstawie przecież zostały zaplanowane wydatki, ale mam trochę wątpliwości i proszę pana ministra o ich rozwianie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania? Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Katarzyna Kierzek-Koperska (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Mam pytanie do pana ministra o podatek minimalny. Podatek, który został wprowadzony za poprzednich rządów, ma zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2024 r. I teraz

pytanie: czy ze względu na to, że płatność podatku będzie fizycznie wpływać dopiero w 2025 r., jest ona uwzględniona w jakimkolwiek szacunku tego budżetu? Ewentualnie ile państwo spodziewacie się wpływów z tego podatku?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł Zandberg. Bardzo proszę.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Panie ministrze, ja chciałbym zapytać o niezbyt wysokie, delikatnie rzecz ujmując, dochody z podatku korporacyjnego, dochody z podatku od osób prawnych. To jest jednak tak, że od lat mamy do czynienia z tendencją, że ten udział dochodów z podatku korporacyjnego w ogólnych dochodach budżetu mieści się poniżej przeciętnej europejskiej, ale też i ma niepokojącą dynamikę, bo znowu z roku na rok spada, a więc w coraz większym stopniu budżet utrzymujemy z VAT i z dochodu od osób fizycznych, a w mniejszym od osób prawnych. Abstrahując od tego, że można to różnie oceniać – nasza ocena z lewicowych pozycji oczywiście jest tu krytyczna – chciałem zapytać o bardzo konkretną rzecz, tzn. o to, dlaczego ta dynamika rok do roku, jeżeli chodzi o dochody od osób prawnych, jest tak niska. Pan wspominał o tym, że są zmiany w amortyzacji – OK, ale jak się przeczyta ocenę skutków regulacji przy tych przyjmowanych zmianach i planowanych zmianach, to ona chyba nie wyczerpuje tego, że te dochody mogłyby być wyższe. Chciałem zapytać po prostu, jakie są tego przyczyny. Bo z dokumentu – przynajmniej w tej części, z którą mieliśmy szansę się zapoznać – to chyba nie wynika. Prosiłbym o wyjaśnienie tego, bo wydaje mi się, że to jest ważna rzecz, żebyśmy w tym stopniu, w jakim to możliwe, przenosili w większym stopniu ciężar utrzymania państwa na podatek korporacyjny, na osoby prawne, a nie na barki pracowników. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Za chwilę udzielę głosu panu posłowi Kuźmiukowi, ale sam też chciałbym dopytać o VAT, ponieważ w tym roku schodzimy z tych dochodów dość mocno i wyraźnie. W nowelizacji to przewidywane wykonanie też jest niższe niż zakładane w znowelizowanym budżecie, a jednocześnie zakładamy wzrost o 62 500 000 tys. zł, co biorąc pod uwagę nawet bardzo optymistyczne prognozy i założenie, że wzrost będzie wyższy, że konsumpcja wzrośnie i będzie na poziomie kilkunastu procent – to i tak jest to założenie bardzo ryzykowne. Pytanie, skąd takie założenie. Jakie dodatkowe kwestie uwzględnił minister, ministerstwo, planując dochody z VAT? Moim zdaniem to jest istotne, kluczowe źródło dochodów budżetu, no i dobrze byłoby, żebyśmy mieli świadomość, czy rzeczywiście te dochody są wykonalne. Biorąc pod uwagę fakt, który dzisiaj widzimy wyraźnie, czyli wzrost szarej strefy i odbicie, jeśli chodzi o lukę podatkową, to czy te dochody są realne?

Jeszcze pan poseł Kuźmiuk. Bardzo proszę.

Poseł Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (PiS):

Panie przewodniczący, chciałbym pociągnąć pytanie pana posła Zandberga w odniesieniu do podatku CIT nie jako koreferent, ale jako poseł. Otóż do tej pory ten podatek rósł bardzo wyraźnie. Ja oczywiście pamiętam tylko zgrubne liczby: w 2015 r. to był poziom 25 000 000 tys. zł z tego podatku, w tym roku ok. 75 000 000 tys. zł, a więc wzrost prawie trzykrotny, natomiast teraz, panie ministrze, mamy zaledwie 2 600 000 tys. zł wzrostu wpływu z tego podatku. Chciałbym zapytać, dlaczego tak nisko planujemy wzrost z CIT mimo tego, że we wcześniejszych latach wzrost z roku na rok był bardzo wyraźny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Jeszcze pan przewodniczący Marek Sowa. Bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, ja też chciałem zapytać o trzy słabe punkty w planie dochodowym. O podatku VAT była już mowa, to jest wzrost 25%, a przypomnę, że w tym roku wpływy z VAT, można powiedzieć, wyłożyły się, nie spływały tak, jak było to przyjęte w projekcjach budżetowych. Druga kwestia to jest wzrost blisko 25% wpływu z tytułu podatku PIT.

Prosiłbym o wyjaśnienie, dlaczego ten progres jest tak znaczący. No i trzecia rzecz, chciałbym zauważyć, że mamy cały czas w planie wpłatę 6 000 000 tys. zł z zysku Narodowego Banku Polskiego, której – w świetle napływających informacji – pewnie już nie będzie. To są trzy elementy, które w sposób znaczący mogą wpłynąć na wykonanie dochodów podatkowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Nie widzę więcej zgłoszeń.

Bardzo proszę, panie ministrze, o ustosunkowanie się do opinii i pytań.

Podsekretarz stanu w MF Jurand Drop:

Dziękuję za wszystkie pytania. Postaram się odpowiedzieć na te, które zdążyłem zanotować, a potem przekażę głos i poproszę pana dyrektora Skawińskiego o kontynuowanie.

Jeśli chodzi o najczęściej poruszaną sprawę, dochodów z VAT, to na planowany wzrost dochodów w przyszłym roku w stosunku do tego roku wpływają rozwiązania systemowe, które dotychczas w sposób istotny zmniejszały poziom dochodów i przez to właśnie w bieżącym roku nie funkcjonowały, a w przyszłym roku te rozwiązania systemowe będą funkcjonować. Do takich istotnych rozwiązań można zaliczyć: obowiązującą cały rok tarczę VAT, przechodzące – negatywne dla dochodów w 2023 r. – efekty tarczy obowiązującej jeszcze w poprzednim roku, od 2022 r. (w przyszłym roku to nie będzie już funkcjonować) efekty wprowadzenia tarczy energetycznej, która pomimo że nie zmieniała wprost stawek VAT, to jednak ostatecznie miała negatywny efekt na dochody z VAT. Następna sprawa to efekty jednorazowych ubytków dochodów związanych z wprowadzeniem mechanizmu reverse charge. Warto też – to jest już dosyć techniczne – spojrzeć na zmiany spożycia prywatnego w kategoriach realnych, gdzie elastyczności powodują, że dochody podatkowe będą… zakładam, że będą wyższe. Niemniej jednak oczywiście założony wzrost jest bardzo istotny i z pewnością będzie to wyzwanie, także dla służb ściągających podatki. Liczymy na jak najlepszą efektywność ich funkcjonowania w przyszłym roku – tak jak ciągle.

Jeśli chodzi o pytanie pani poseł o podatek minimalny, to będzie on rozliczany dopiero w 2025 r., ponieważ będą to rozliczenia za 2024 r., wobec czego w tym momencie nie wprowadzaliśmy i nie uwzględnialiśmy tego w budżecie.

Jeśli chodzi o pytanie pana posła Zandberga, kilku panów posłów również wspominało o dochodach z CIT – to znowu w tym roku mieliśmy dodatkowe rozliczenia roczne, które wpływały na dochody z tego podatku. W przyszłym roku tego nie będzie. Wspomniana wcześniej amortyzacja – tutaj także wpływają na to pewne wskaźniki koniunktury, dlatego rzeczywiście wzrost nie jest jakoś szczególnie wyraźny.

Teraz może poprosiłbym pana dyrektora Skawińskiego, żeby mnie wsparł i odpowiedział na pozostałe pytania.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów Marek Skawiński:

Panie przewodniczący, szanowne panie, panowie posłowie, było jeszcze pytanie odnośnie… Wracając, tak może chronologicznie, do 2023 r., czyli bieżącego roku i widocznego efektu, że obniżyliśmy prognozę wykonania dochodów podatkowych w tym roku w stosunku do tego, co nam się jeszcze wydawało i co złożyliśmy w projekcie we wrześniu jako Ministerstwo Finansów, 9 400 000 tys. zł – ta prognoza wykonania tego roku dochodów budżetu państwa jest niższa niż we wrześniu. To głównie za przyczyną tego, że mamy po prostu więcej informacji o wykonaniu tego roku – i obniżyliśmy prognozę dochodów podatkowych, najbardziej VAT – o 5 600 000 tys. zł na ten rok i blisko o 5 600 000 tys. zł z CIT. To wynika głównie z tego, że widzimy już dość słabe wykonanie całego roku w tych podatkach. Aczkolwiek pragnę zauważyć, że…

Może powiem, dlaczego takie słabe podatki w stosunku do nowelizacji czy do pierwotnej ustawy budżetowej na ten rok. Głównie wynika to, jest efektem… – wydaje nam się, że już trochę więcej wiemy o wykonaniu tego roku, zbieramy na bieżąco deklaracje

VAT i ze wszystkich innych podatków, tarczy antyinflacyjnej w tym roku, w szczególności na żywność, ale też tarczy inflacyjnej, która obowiązywała w 2022 r., bo to, że jakiś przepis obowiązywał w 2022 r., nie oznacza, że skończył się w 2022 r. Widzieliśmy, szczególnie na początku, w pierwszych dwóch miesiącach tego roku, bardzo słabe wpływy z podatku VAT, bardzo słabe. Może przytoczę dynamiki, to jest minus 22% w styczniu rok do roku, w momencie kiedy inflacja była mocno dwucyfrowa na początku tego roku, podobnie po lutym – wciąż mieliśmy blisko minus 10% w ujęciu rok do roku. Z tych ujemnych dynamik na początku roku – który też był jeszcze efektem rozliczenia, przede wszystkim zwrotów w podatku VAT, ale jeszcze z czasu obowiązywania tarczy antyinflacyjnej w 2022 r. – przechodzimy stopniowo do coraz lepszych dynamik, mimo spadającej inflacji. Inflacja jest bardzo ważna dla podatków pośrednich, przede wszystkim dla podatku VAT, bo oczywiście stanowi dość ważny element. Ceny nominalne tego, co kupujemy, stanowią element bazy podatkowej. Kiedy inflacja spada, teoretycznie powinniśmy notować słabsze dynamiki wzrostu VAT, a mieliśmy wręcz przeciwnie. Jak postępował rok, to coraz więcej gromadziliśmy dochodów z VAT i te dynamiki się poprawiały. W ostatnim kwartale jest już blisko dwucyfrowa dynamika. Zaczęliśmy, tak jak mówię, od prawie minus 20%, w tej chwili mamy już plus 10%. Tutaj jest dowód na to, że pierwsza połowa roku była jeszcze niestety obarczona – niestety dla dochodów z VAT – efektami tarczy antyinflacyjnej w 2022 r. i prawdopodobnie skutek, który pewnie policzymy, jak się zakończy rok, będzie dużo większy, niż był pierwotnie planowany, szacowany. Pamiętam, że z tarczy antyinflacyjnej na 2022 r. szacowano wpływ z VAT, z akcyzy na blisko 40 000 000 tys. zł, w tej chwili wydaje nam się, że to będzie dużo więcej, właśnie na podstawie wykonania wpływów w pierwszych miesiącach tego roku, gdzie zwroty jeszcze były tak naprawdę za to, co się wydarzyło w 2022 r. To jest historia o…

Jeszcze wrócę do CIT. CIT po dość dobrym rozliczeniu rocznym w tym roku… Z kolei rozliczenie roczne z CIT i PIT generalnie bazuje na danych, na tym, co się wydarzyło w 2022 r. A w 2022 r., tak jak mówił pan minister, były dość duże zmiany w PIT i ten PIT w tym roku był dość słaby. W drugiej połowie roku, szczególnie w ostatnim kwartale, te dynamiki rok do roku to jest 200–300% PIT rok do roku, więc tutaj widzimy już efekty tego, że nie mamy negatywnego efektu rozliczenia rocznego, który wystąpił w połowie roku. Z kolei w CIT było wręcz odwrotnie, bardzo dobry 2022 r. dla przedsiębiorstw spowodował, że mieliśmy stosunkowo wysokie wpływy z tytułu rozliczenia rocznego za 2022 r., które jest zawsze rok po, czyli w 2023 r. Niestety w tym roku wzrost gospodarczy jest stosunkowo niski, delikatnie mówiąc. Spodziewamy się, że w przyszłym roku w rozliczeniu rocznym za ten rok przedsiębiorstwa rozliczające się na podstawie CIT nie wpłacą już tak dużo jak w tym roku, stąd też ta dynamika na przyszły rok jest stosunkowo niska w CIT. Dodatkowo ten efekt amortyzacji, o którym wspominali już panowie posłowie. Rozszerzyliśmy, podwyższyliśmy limity amortyzacji i skutek jest widoczny głównie w CIT, aczkolwiek też troszeczkę w PIT.

Przepraszam, jeszcze było pytanie o podatek minimalny w CIT. Rzeczywiście wprowadzamy go w tym roku, ale on będzie widoczny tylko i wyłącznie w rozliczeniu rocznym za ten rok, czyli w 2025 r. – i to będzie ok. 1 000 000 tys. zł.

Może – jeszcze wracając do VAT – warto zauważyć, że poprawią się warunki cykliczne, które wpływają na oszacowanie przez nas elastyczności podatkowej względem bazy podatkowej, względem spożycia prywatnego. Mówię o tym, że zwiększy się dość mocno spożycie prywatne w ujęciu realnym. Prawdopodobnie w tym roku będzie ujemna dynamika – prawdopodobnie, bo jeszcze nie mamy wszystkich danych – blisko o 1 punkt procentowy mniej w stosunku do 2022 r. W przyszłym roku dynamika będzie już mocno… to „mocno” to może za mocno powiedziane, ale to już będzie 3,3% wzrostu, więc w stosunku do tego roku, gdzie mieliśmy spadek dynamiki realnej spożycia prywatnego w porównaniu do wzrostu, możemy oczekiwać, że ta elastyczność wzrośnie, czyli skłonność do płacenia podatku, do nabywania dóbr, które są opodatkowane wyższą stawką VAT. To założenie rzeczywiście wpływa też na stosunkowo wysoką kwotę – 62 000 000 tys. zł to jest chyba rekordowy wzrost w przypadku VAT. Głównie to jest efekt tarcz. Tarcze w przyszłym roku, w porównaniu do całego roku, i energetyczne, i tarcze antyinflacyjne czy tarcza żywnościowa, tak mówiąc kolokwialnie – tarcza żywnościowa jest na kwartał – tarcza energetyczna, to jest 16 000 000 tys. zł

w porównaniu do ponad 50 000 000 tys. zł w tym roku. To głównie powoduje wysoką dynamikę rok do roku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję.

Pan poseł Adrian Zandberg. Bardzo proszę.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Ja chciałbym jeszcze uściślić, panie dyrektorze, bo pan sam wprowadził temat waszych prognoz z września. Moje pytanie brzmi: co się wydarzyło pomiędzy tamtą prognozą z września a tym, co jest już naniesione w tym momencie, że ubytek w CIT jest tak znaczny? Trochę mnie nie przekonuje to, co pan mówi o wynikach przedsiębiorstw i realizacji, bo wiemy ze wszystkich informacji, które mamy, że w pierwszych kwartałach tego roku marże raczej były pod sufitem, więc to powinno przekładać się także w rozliczeniach na rozliczenie z podatku korporacyjnego. Chciałbym, po pierwsze, prosić o wyjaśnienie tej zmiany, co się wydarzyło od tamtej wersji budżetu do tej wersji budżetu, jeżeli chodzi o CIT, co by uzasadniało tak dużą zmianę, a po drugie – o wyjaśnienie rozbieżności, w której w tych samych warunkach makroekonomicznych dochody z VAT lecą tak mocno w górę, a dochody z CIT kuleją, delikatnie rzecz ujmując. Mam poczucie, że to wyjaśnienie, które mieliśmy w pdf, czyli kwestia amortyzacji, absolutnie się nie spinało. To, co teraz pan mówi, spina się nieco bardziej, ale ciągle nie jest chyba pełnym wyjaśnieniem tego fenomenu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu MF Marek Skawiński:

Uzupełniając kwestię CIT, mam przed oczami dane – państwo być może nie, bo nie śledzą tak naszych stron i informacji, które publikujemy na bieżąco – o wykonaniu budżetu państwa, w tym też wpływów podatkowych, w tym CIT. CIT jeszcze w połowie roku rósł rok do roku dwucyfrowo, to za sprawą dobrych wyników na początku roku i tego rozliczenia rocznego za poprzedni rok, o którym mówiłem wcześniej, ale począwszy już od trzeciego kwartału ta dynamika stopniowo spada, a w ostatnich dwóch miesiącach mamy już 70% tego, co zgromadziliśmy na przykład w październiku rok do roku, w listopadzie już troszeczkę lepiej, ale to też jest 80% tego, co zgromadziliśmy w zeszłym roku, więc ta dynamika… Oczywiście należy podchodzić do tego bardzo ostrożnie, bo pojedyncze miesiące bywają różne, ale to też wynika z tego, że niestety dla wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, jak i od osób prawnych i fizycznych, które prowadzą działalność gospodarczą, po pandemii został taki przepis, że podatnicy mogą w trakcie roku zmieniać system zaliczkowania. Kiedyś, przed pandemią, było tak, że podatnik na początku roku musiał zdecydować, czy będzie płacił zaliczki w sposób uproszczony, na podstawie ostatniej złożonej deklaracji – czyli na podstawie T – 2, czyli dwa lata wstecz, bo tylko takie dane siłą rzeczy są na początku roku – czy rozlicza się na podstawie bieżących zysków. To, co powiedział pan poseł, rzeczywiście firmy przez jakiś czas, szczególnie na początku tego roku, miały bardzo dobre wyniki, ale one mogły zdecydować, że będą płaciły zaliczki na podstawie T – 2, a i tak w trakcie roku mogą to zmieniać. To niestety mocno utrudnia prognozowanie, bo taka dyskrecjonalność jest bardzo zła dla prognozy i bardzo dobra dla podatników, bo oni optymalizują swoje podejście do płacenia podatku.

Reasumując, temat CIT, to jest podatek, który ma największą zmienność, najtrudniej go prognozować, szczególnie w takich latach, kiedy z takiego słabego wzrostu jak w tym roku – będziemy mieli już trochę lepszy wzrost, na przełomie tak istotnych zmian. I jeszcze ten nowy element, którego nie było wcześniej, w latach przedcovidowych, czyli pełna dyskrecjonalność co do zakresu, kiedy oni mogą to płacić, w sensie takim kiedy płacą na podstawie bieżących wyników finansowych, a kiedy płacą zaliczkę uproszczoną na podstawie T – 2. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Nie widzę więcej głosów. Zamykam dyskusję w tej części.

Przechodzimy do części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna. Bardzo proszę, pani minister Hanna Majszczyk.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. W budżecie na rok 2024 została przewidziana rezerwa ogólna w wysokości 450 000 tys. zł, co stanowi ok. 0,5% planowanych wydatków budżetu państwa. To jest kwota znacznie niższa niż zarezerwowana na ten cel w roku 2023, pierwotnie w wysokości 985 000 tys. zł, a w wyniku nowelizacji ustawy podniesiona do kwoty 1 235 000 tys. zł. Tradycyjnie dysponowanie tą rezerwą jest po stronie Rady Ministrów i jest związane z reagowaniem przez prezesa Rady Ministrów na różne sytuacje, które mogą pojawić się w ciągu roku. Jest to kwota zdecydowanie niższa w stosunku do lat ubiegłych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł, pani przewodnicząca Zofia Czernow przedstawi koreferat do tej części. Bardzo proszę.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Chodzi o rezerwę ogólną? No więc ja pozytywnie oceniam poziom rezerwy. Analizując to, co było w roku bieżącym, jakie były poziomy i jak wyglądała kwestia wykonania tej rezerwy, uważam że ten poziom jest prawidłowo ustalony i gwarantuje, że gdyby była potrzebna, to zostanie wykorzystana, biorąc pod uwagę również rezerwy celowe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł, pani przewodnicząca, czy są pytania do tej części? Nie widzę.

Wobec tego przechodzimy do kolejnej części budżetowej, części 83 – Rezerwy celowe. W tym punkcie także pani minister Hanna Majszczyk. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Część 83 – Rezerwy celowe. Rezerwy zostały zaplanowane zgodnie z przepisami art. 140 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, czyli suma rezerw zgodnie ze sposobem ich kształtowania opisanym w tych przepisach nie przekracza 5% wydatków. Oznacza to, że z 5% wydatków wyłączane są pewne wydatki zgodnie z ustawą o finansach publicznych, czyli nie liczy się do tych 5% wydatków, których realizacja jest uwarunkowana zaciągnięciem kredytu w międzynarodowej instytucji finansowej lub też pozyskaniem środków z innych źródeł, a także wydatków związanych z realizacją programów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i wydatków związanych z przeciwdziałaniem chorobie zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 lub wydatków na rzecz pomocy Ukrainie w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju. Tak jak powiedziałam, uwzględniając taką kalkulację wysokości rezerw celowych zgodnie z ustawą, nie przekracza ona 5% wydatków zaplanowanych w budżecie na rok 2024.

Suma wszystkich rezerw wymienionych w części 83 – Rezerwy celowe to 64 970 270 tys. zł. Jest ona nieco wyższa niż w roku 2023, kiedy wynosiła 51 347 295 tys. zł. W ustawie budżetowej wzrasta wartość wydatków, również wyższy jest poziom tych 5%, w rezerwach celowych pojawiają się nowe pozycje w stosunku do tych, z którymi Wysoka Izba ma do czynienia od lat, które są tworzone w związku z brakiem możliwości wcześniejszego rozdysponowania środków do poszczególnych dysponentów części budżetowych. Może zaczęłabym informację od rezerw celowych, od przedstawienia nowych pozycji rezerw, które pojawiły się w budżecie na rok 2024 w części 83. Może będę mówiła chronologicznie, biorąc pod uwagę pozycje tych rezerw.

W pozycji 10 pojawia się rezerwa – Środki na realizację umów zawartych przez ministra klimatu i środowiska w związku z poleceniem prezesa Rady Ministrów. To jest

rezerwa w kwocie 3 163 664 tys. zł. Rezerwa została utworzona na realizację umów zawartych przez Skarb Państwa, w imieniu którego umowy były zawierane przez ministra klimatu i środowiska, w związku z poleceniem prezesa Rady Ministrów wynikającym z decyzji z roku 2022 i odpowiednich zmian tych decyzji. Decyzje te dotyczą zakupu i sprowadzenia do Polski węgla. Pod to jest utworzona rezerwa – na sfinansowanie zobowiązań wynikających z tych umów.

Następna nowa pozycja rezerw celowych, której nie było w latach poprzednich, w roku poprzednim – właściwie będę się odnosiła do roku 2023 – to jest rezerwa z pozycji 24 – Środki na uzupełnienie wydatków związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, rezerwa w kwocie 193 009 tys. zł. To jest rezerwa utworzona na dofinansowanie realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej przez służby podległe ministrowi spraw wewnętrznych i administracji. Co do zasady chodzi tutaj o wydatki, które będą służyły przygotowaniu się do przejęcia prezydencji przez Polskę w roku 2025.

Kolejną nową rezerwą jest rezerwa z pozycji 30 – Środki na realizację zadań Funduszu Ochrony Rolnictwa, przewidziana w kwocie 100 000 tys. zł. Została ona utworzona na realizację przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wypłat rekompensat producentowi rolnemu, który nie otrzymał zapłaty za produkty rolne zbyte podmiotowi skupującemu.

Kolejna nowa rezerwa to jest rezerwa z pozycji 36 – Środki na finansowanie instrumentów i programów międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Banku Rozwoju Rady Europy, rezerwa w kwocie 150 500 tys. zł. Planuje się, że środki z tej rezerwy zostaną przeznaczone na dokonanie wpłaty do funduszu na rzecz Ukrainy, zarządzanego m.in. przez Europejski Bank Inwestycyjny.

Kolejną pozycją jest pozycja 39 – Dotacje dla zarządów województw oraz prezydentów miast na prawach powiatu na zadania związane z zarządzaniem bezpieczeństwem dróg, rezerwa w kwocie 26 400 tys. zł. Środki tej rezerwy są zaplanowane w celu przekazania na zarządzanie bezpieczeństwem dróg, realizowane przez zarządy województw, prezydentów miast zgodnie z regulacjami wynikającymi z ustawy z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Kolejna pozycja to pozycja 57 – Wpłata do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 12 000 000 tys. zł. Zgodnie z przepisami dotyczącymi tego funduszu jednym ze źródeł finansowania mogą być dotacje z budżetu państwa. Taka rezerwa została przewidziana w związku z planowanymi zobowiązaniami, które będą do pokrycia w roku 2024. Środki z tej rezerwy mają zapewnić płynność działania funduszu.

Kolejną pozycją jest pozycja 61 – Wpłata do Funduszu Pomocy w kwocie 500 000 tys. zł. Środki zostaną przekazane do Funduszu Pomocy zgodnie z art. 14b ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Ze środków są finansowane również wydatki na dzieci obywateli Ukrainy uczące się w szkołach polskich.

Kolejną pozycją jest pozycja 62. To jest rezerwa na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w pierwszej połowie 2025 r. – na kwotę 177 500 tys. zł. Jak sama nazwa wskazuje, chodzi o wcześniejsze przygotowanie się Polski do objęcia tej funkcji.

Pozycja 66 – Środki na uzupełnienie wzrostu wynagrodzeń w jednostkach sektora finansów publicznych w kwocie 300 000 tys. zł. Rezerwa została utworzona w związku z tym, że przygotowanie projektu budżetu państwa na rok 2024 było bardzo ograniczone w czasie, dosłownie w ciągu trzech, czterech dni trzeba było przygotować budżet, w związku z tym niemożliwym było otwieranie całej procedury budżetowej związanej z ponownym składaniem różnych planów finansowych, m.in. przez agencje czy też inne instytucje. Gdyby okazało się, że środki w tych jednostkach są niewystarczające na zapewnienie podwyżki wynagrodzeń przewidzianej w ustawie dla całej sfery budżetowej w wysokości 20%, to właśnie ta rezerwa będzie służyła ewentualnemu uzupełnieniu tych środków – oczywiście po analizie tego, co znajduje się w tych budżetach.

Rezerwa z pozycji 68 jest rezerwą na dodatkowy wkład finansowy Polski do Europejskiej Agencji Kosmicznej w kwocie 423 000 tys. zł. Są to środki przeznaczone na sfinansowanie dodatkowego wkładu na umowy dotyczące „Narodowego programu stażowego" – obejmującego staż polskich absolwentów w zakresie technologii kosmicznych, pomocy dla krajowych projektów kosmicznych, a także wsparcia ESA dla Polski w zakresie obserwacji Ziemi. Na cele, na które przeznaczona jest ta rezerwa, były również przekazywane środki w roku 2023, z tym że wymagało to przekwalifikowania, zmiany przeznaczenia jednej z rezerw w roku 2023, stąd mając na uwadze potrzebę kontynuowania zadań w tym zakresie, wydatków z tym związanych, zdecydowano się otworzyć osobną rezerwę dedykowaną temu celowi.

Rezerwa z pozycji 69 – Dodatkowe środki na działalność kół gospodyń wiejskich oraz orkiestr dętych w gminach o wielkości do 20 tys. mieszkańców, w kwocie 532 750 tys. zł. Środki te zostaną przeznaczone zgodnie z nazwą tej rezerwy, która wskazuje na cele w niej określone. Dysponentem tej rezerwy będzie minister rolnictwa po uchwaleniu ustawy budżetowej.

Rezerwa w pozycji 70 na inwestycje KPO finansowane z wykorzystaniem środków pożyczki z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w formie wsparcia o charakterze bezzwrotnym, w kwocie 2 733 378 tys. zł. Tak jak nazwa wskazuje, jest to rezerwa na wydatki, które będą dokonywane przez jednostki budżetowe. Część środków pochodzących z części pożyczkowej KPO może być uruchamiana w odniesieniu do zadań inwestycji realizowanych przez jednostki budżetowe. Oczywiste jest, że te jednostki nie mogą zaciągać pożyczek. Cała procedura związana z uczestniczeniem jednostek budżetowych w wykorzystaniu tych środków przewiduje, zgodnie z prawem, możliwość utworzenia w ustawie rezerwy na te cele, czyli powiększenia części wydatkowej.

Kolejną nową rezerwą jest rezerwa z pozycji 71 – Środki na realizację zadań wynikających z ustawy o dodatku osłonowym, w kwocie 1 430 000 tys. zł. Jest to efekt zmian wprowadzonych znowelizowaną ustawą z 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła. To są właśnie dodatki osłonowe i koszty przewidziane do realizacji z budżetu państwa w wyniku wejścia w życiu tej ustawy.

Kolejną nową rezerwą jest rezerwa z pozycji 75 – Środki na finansowanie programu polityki zdrowotnej i leczenia niepłodności obejmującego procedury medyczne wspomaganej prokreacji, w tym zapłodnienie pozaustrojowe, w kwocie 500 000 tys. zł. To jest wynik ustawy, która dotyczy wsparcia i rozwoju takich programów. Środki przewidziane w rezerwie odpowiadają skutkom wynikającym z ustawy przyjętej w tym zakresie.

Kolejną, też nową, rezerwą jest rezerwa w pozycji 76 – Środki na finansowanie Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, w kwocie 10 000 tys. zł. Rezerwa będzie w dyspozycji ministra zdrowia.

To są w sumie wszystkie nowe rezerwy, które pojawiły się i różnią pakiet rezerw, który zawsze był prezentowany w części 83. Wśród rezerw, które oczywiście pojawiają się co roku, mamy naturalnie rezerwy na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa. Co roku są potrzebne te środki i z tych środków finansowane są różne zobowiązania, w tym m.in. wynikające z wyroków sądowych i ugód. Na ten cel przewiduje się na rok 2024 kwotę 1 400 000 tys. zł.

Pozycja 19 – Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania, rezerwa wynikająca z przepisów, w wysokości 5 305 tys. zł.

Rezerwa z pozycji 21 – Rezerwa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób. Rezerwa tworzona co roku. Jednostki o takim zatrudnieniu nie są w stanie pokryć z własnych budżetów zadań, o których mowa w tytule tej rezerwy, czyli związanych m.in. z odprawami wypłacanymi osobom odwołanym z kierowniczych stanowisk. Rezerwa planowana jest w wysokości 7 800 tys. zł.

Następnie mamy rezerwę z pozycji 40 – Środki na odbudowę dochodów budżetu państwa oraz na zadania związane z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych. To jest rezerwa przewidziana w kwocie 733 323 tys. zł. Przewiduje się, że środki z tej rezerwy zostaną przeznaczone m.in. na sfinansowanie zadań i projektów związanych z odbudową dochodów związanych z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych, implementację zmian w przepisach prawa pod kątem dostosowania ich do przepisów unijnych. Rezerwa obejmuje również dotację podmiotową dla spółki Aplikacje Krytyczne, spłatę odsetek od pomocy makrofinansowej plus dla Ukrainy, modernizację infrastruktury i usług informatycznych, rejestrów, rozbudowę systemów kontroli.

Pozycja 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych. Rezerwa w wysokości 1 495 310 tys. zł została zbudowana w oparciu o zapotrzebowanie na środki, które mają być skierowane na sfinansowanie systemu wsparcia techniczno-eksperckiego dla Państwowej Agencji Atomistyki w ramach „Programu polskiej energetyki jądrowej”, kontynuowanie zadań prezesa URE wynikających z ustaw tarczowych PRĄD 2, funkcjonowanie przedszkoli za granicą, budowę nowej siedziby ambasady RP w Republice Federalnej Niemiec oraz budowę siedziby ambasady RP w Republice Białorusi, realizacje zadań związanych z projektem rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej. To są główne pozycje dofinansowania z tej właśnie rezerwy.

Pozycja 46 – Wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych, też rezerwa tworzona co roku, w wysokości 8 300 tys. zł.

Pozycja 49 – Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemów informatycznych. Rezerwa w wysokości 820 616 tys. zł. Środki planowane w tej rezerwie będą przeznaczone m.in. na: rozbudowę Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu, kompleksową adaptację budynku hotelowego przy ul. Belwederskiej w Warszawie na budynek biurowy, przygotowanie, budowę i wdrożenie formularzy ogłoszeń unijnych oraz rozwój platformy e-Zamowienia, zachowanie trwałości produktów wytworzonych oraz planowanych do wytworzenia w ramach zakończonych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, a także na zadania w obszarze gospodarki odpadami.

Rezerwa z pozycji 52 – Zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego jest to rezerwa, która została zaplanowana w wysokości 4 190 000 tys. zł. Tutaj warto zwrócić uwagę, że rezerwa w sposób właściwie dotychczas niespotykany zostaje zwiększona, ponieważ w zasadzie zwiększenie tej rezerwy w stosunku do lat poprzednich przekracza pierwotnie planowaną jej wysokość. W roku 2023 rezerwa była w kwocie 1 749 000 tys. zł. Nawet przy pewnej jej rewaloryzacji, według ogólnych zasad, nie sięgałaby kwoty 2 000 000 tys. zł. Ustawienie wysokości tej rezerwy na poziomie ponad 4 000 000 tys. zł jest wynikiem rozwiązań przyjętych w ustawie budżetowej dotyczących podwyższenia wynagrodzeń dla nauczycieli na poziomie 30%. Po raz pierwszy zakłada się, że budżet państwa przejmie na siebie obowiązki zapewnienia podwyżki wynagrodzeń w wysokości 30%, również dla nauczycieli przedszkolnych. Będzie to realizowane poprzez zwiększenie dotacji przedszkolnej. W wyniku tego wzrost rezerwy o taką właśnie kwotę.

Rezerwa 56 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania, na poziomie 3 972 776 tys. zł. W rezerwie środki są przeznaczone m.in. na zadanie inwestycyjne zgodnie z ustawą o rewitalizacji rzeki Odry, zadania realizowane w obszarze gospodarki wodnej w związku z projektowanymi programami wieloletnimi, zadania wynikające z ustawy o osłonach socjalnych dla pracowników sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa węgla brunatnego, projektów inwestycyjnych o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto, uzupełnienie środków niezbędnych do przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych oraz na wsparcie realizacji zadań w obszarze oświaty i wychowania, planowanego do utworzenia ministerstwa przemysłu oraz… Właściwie to są główne kierunki i główne wydatki, które są przewidziane w tej rezerwie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Koreferentem jest pani przewodnicząca Zofia Czernow. Bardzo proszę.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister bardzo szczegółowo omówiła wszystkie rezerwy. Ja oczywiście nie będę w ten sposób wygłaszać koreferatu do poszczególnych pozycji, ale zwrócę uwagę na rezerwy, które w mojej ocenie są szczególnie ważne. Wszystkie są ważne, ale wspomnę o tych, które albo się pojawiły po raz pierwszy, albo rozwiązują wiele problemów, na których rozwiązanie oczekują instytucje czy ludzie fizyczni, Polacy.

Jeżeli chodzi o ogólną kwotę rezerw 64 970 270 tys. zł, to jest niewątpliwie bardzo wysoka kwota, ale jeżeli odniesiemy ją do tego, co było po zmianach budżetowych w roku bieżącym – to ta kwota była jeszcze większa. Generalnie na pewno nie jest dobrze, kiedy tworzy się tak dużo rezerw – bo powinno się te problemy rozwiązywać – ale w tej dynamicznej sytuacji, przy tylu niewiadomych ta kwota rezerw jest po prostu konieczna.

Zwrócę teraz uwagę na rezerwy, które występują po raz pierwszy bądź ich poziom istotnie różni się od dotychczasowego. I tutaj, w narastającej kolejności, rezerwa w pozycji 5, na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, ale przede wszystkim na Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, bo w tym zakresie istniało wiele nierozwiązanych potrzeb i ta zwiększona rezerwa – obecnie 1 765 000 tys. zł w porównaniu do 370 000 tys. zł – jest znacznie wyższa i pozwoli rozwiązać wiele problemów, na co czekają głównie ludzie mieszkający w oddalonych miejscowościach, gdzie istnieje wykluczenie komunikacyjne, i to jest sprawa bardzo ważna.

Również warto zwrócić uwagę na dwie rezerwy dotyczące rolnictwa. Pierwsza rezerwa, w pozycji 18 – Fundusz Gwarancji w Rolnictwie, tutaj jest znaczący wzrost, prawie trzykrotny, jest obecnie blisko 3 000 000 tys. zł, kiedy w bieżącym roku, w mijającym, jest 1 000 000 tys. zł. I tu są nie tylko szkody spowodowane niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, ale także kwestia problemów ze zbożem z Ukrainy, z owocami z Ukrainy i różnymi działaniami, które w związku z tym należy podejmować, aby nasi rolnicy nie byli postawieni w sytuacji bliskiej upadłości. Druga rezerwa, która się z tym wiąże, mianowicie do tej pory w budżecie nie było takiej rezerwy, mianowicie nie było jej też m.in. z tego powodu, że Fundusz Ochrony Rolnictwa został ustanowiony w tym roku. Na realizację zadań tego funduszu proponuje się 100 000 tys. zł. Jak powiedziałam, w 2023 r. nie było takiej rezerwy, a żeby realizować ustawę, jest ona po prostu konieczna.

Kolejna rezerwa, na którą chciałabym zwrócić uwagę i jednocześnie zadać pytanie, mianowicie obecna pozycja 38, to są środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. W bieżącym roku, 2023, rezerwa na ten cel była zaplanowana na niecałe 5 000 tys. zł, podczas gdy planuje się na rok przyszły 23 000 tys. zł. Mówię o tej rezerwie dlatego, że w roku bieżącym już w połowie roku zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności nie miały pieniędzy na działalność. Ta niska rezerwa była uruchomiona bardzo późno i powstał tak naprawdę problem z kolejkami ludzi oczekujących na przyznanie im określonego stopnia niepełnosprawności. Powstały ogromne zaległości, bo ci ludzie musieli czekać w kolejkach. To jest znacznie wyższa kwota, przeszło pięciokrotnie, ale jednocześnie zadam pytanie pani minister: czy w pani ocenie ta kwota wystarczy, aby nie było takich turbulencji w roku 2024, że tak to nazwę, jakie były w tym roku? Bo to po prostu była tragiczna sytuacja. Wielokrotnie występowałam w Sejmie w tej sprawie. Dopiero pod koniec roku cokolwiek się pojawiło.

Kolejna sprawa, na którą chciałabym zwrócić uwagę, mianowicie na znaczące, ponaddwukrotne zwiększenie środków w rezerwie na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego. Mieliśmy 1 749 000 tys. zł, propozycja jest na 4 190 000 tys. zł. To jest bardzo ważne zwiększenie. Jeżeli chcemy pomóc rodzicom, by mogli podejmować pracę po pierwszym etapie wychowania dziecka, to rodzice muszą mieć warunki i dostępność do wychowania przedszkolnego.

Jest jeszcze sprawa związana z dziećmi do lat 3. Tu ponownie jest zwiększenie kwoty. To też jest bardzo ważna rezerwa, która służy temu, aby kobieta mogła się realizować zawodowo. Po pierwsze, jest to oczekiwanie, a po drugie, też chcemy i obiecaliśmy kobietom zapewnić tę kontynuację aktywności zawodowej.

Jest taka rezerwa w pozycji 66 – i od razu zadam pytanie – to są środki na uzupełnienie wzrostu wynagrodzeń w jednostkach sektora finansów publicznych. Chciałam zapytać: czy wojewódzkie urzędy pracy i powiatowe urzędy pracy będą mogły skorzystać z tej rezerwy, biorąc pod uwagę wzrost wynagrodzeń w sferze budżetowej?

Oczywiście była o tym mowa, ale podkreślę, że w rezerwie znalazły się pieniądze na in vitro, o które walczyliśmy bezskutecznie każdego roku w naszych poprawkach, 500 000 tys. zł, i co bardzo ważne, są środki na finansowanie Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – 10 000 tys. zł. Brak tych pieniędzy lub prowadzenie telefonu zaufania przez niewłaściwe instytucje powodowały tragiczne skutki, jeżeli chodzi o sytuację młodych ludzi, którzy borykali się z depresją i innymi negatywnymi problemami zdrowotnymi.

Kończąc, chcę powiedzieć, że pozytywnie oceniam poziom tej rezerwy – przy tych zastrzeżeniach, o których powiedziałam na początku. Chcę podkreślić, że nastąpiło jak gdyby przesunięcie rezerw w kierunku społecznym, które jest bardzo oczekiwane przez społeczeństwo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Runda pytań. Czy ktoś chciałby zadać pytanie? Nie widzę. Pani minister, pani przewodnicząca Czernow zadała kilka pytań. Bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odnosząc się do pytania dotyczącego rezerwy 38 – Środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, to przede wszystkim widzimy tutaj istotny wzrost w stosunku do roku 2023. Oczywiście kwota 23 000 tys. zł, która jest przewidziana na ten cel, nie jest całą kwotą, jaka w ramach budżetu 2024 będzie przeznaczona na te cele. Olbrzymia część środków jest już w budżetach wojewodów i wydatki wojewodów zostały odpowiednio powiększone na te cele. Na przykład na powiatowe zespoły do spraw orzekania nastąpił wzrost wydatków o 44 500 tys. zł w stosunku do roku 2023. Również jeżeli chodzi o wojewódzkie zespoły – jest więcej w stosunku do roku 2023 o 22 100 tys. zł.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące możliwości korzystania z nowej rezerwy 66 – Środki na uzupełnienie wzrostu wynagrodzeń w jednostkach sektora finansów publicznych w kwocie 300 000 tys. zł na wojewódzkie urzędy pracy i powiatowe urzędy pracy, nie są to środki, które mogłyby być wykorzystywane na te cele, ponieważ w związku z podwyżką wynagrodzeń do 20% budżety wojewodów uwzględniają odpowiednio podwyżkę tych wynagrodzeń o 20%, czyli to wszystko zostało już zawarte w budżetach wojewodów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani minister.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Nie widzę chętnych do zadania pytania.

Przechodzimy zatem do kolejnego punktu, część budżetowa 85 – budżety wojewodów ogółem w zakresie działu 758 – Różne rozliczenia: dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6. Proszę panią minister o zreferowanie tej części.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Panie przewodniczący, jeśli mogłabym poprosić, poproszę o prezentację budżetu wojewodów panią dyrektor Cieloch z Ministerstwa Finansów.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Aneta Cieloch:

Dzień dobry. Aneta Cieloch, dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej. Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w dziale – Różne rozliczenia w budżetach wojewodów zostały zaplanowane dochody w łącznej wysokości 27 tys. zł. Wydatki zaplanowano w kwocie 266 305 tys. zł, co stanowi 109% planu na rok 2023.

Głos z sali:

Nic nie słychać. Mikrofon.

Głos z sali:

Awaria mikrofonów.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Są problemy techniczne. Proponuję pięć minut przerwy. Pięć minut przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Wznawiam posiedzenie.

Bardzo proszę o kontynuację, a w zasadzie rozpoczęcie tak naprawdę referowania tego punktu. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor departamentu MF Aneta Cieloch:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w dziale – Różne rozliczenia w budżetach wojewodów zostały zaplanowane dochody w łącznej wysokości 27 tys. zł. Wydatki zaplanowano w kwocie 266 305 tys. zł, co stanowi 109% planu na rok 2023. Środki te zostały ujęte w ramach następujących rozdziałów. Różne rozliczenia finansowe – kwota 89 483 tys. zł, co stanowi 153% planu na rok 2023, środki zostały przewidziane na realizację zadań związanych z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska – w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty uzdrowiskowej pobranej w uzdrowisku w roku 2022. W rozdziale 75818 – Rezerwy ogólne i celowe została ujęta kwota 175 125 tys. zł, środki te stanowią tzw. rezerwę wojewody, a jej wysokość w porównaniu do roku 2023 jest niższa i stanowi 96% kwoty z planu na rok 2023. Stosownie do postanowień art. 140 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wojewodowie w ramach ustalonych wydatków mogą tworzyć rezerwę tzw. ogólną. W związku z ustawą z 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw rezerwa może być tworzona w wysokości do 2% planowanych wydatków oraz mogą być w tej rezerwie planowane wydatki na wynagrodzenia z tytułu odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy. W ramach rozdziału 75860 – Euroregiony została zaplanowana kwota w wysokości 1697 tys. zł, co stanowi ok. 52% planu na rok 2023, z przeznaczeniem na współfinansowanie projektu w ramach europejskiej współpracy terytorialnej 2014–2020 oraz INTERREG 2021–2027. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Koreferat wygłosi pan Michał Jaros. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Michał Jaros (KO):

Szanowny panie przewodniczący, pani minister, mam zaszczyt przedstawić koreferat w części budżetowej 85 – Budżet wojewodów, dział 758 – Różne rozliczenia. Dochody. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w dziale – Różne rozliczenia w budżetach wojewodów zostały zaplanowane dochody w łącznej kwocie 27 tys. zł, tj. o 13 tys. zł mniej w porównaniu do roku poprzedniego – całość oczywiście w budżecie części 85/30 Województwo wielkopolskie. Planowane dochody stanowią wpływy z tytułu należności głównych, spłacanych przez dłużników z likwidowanego funduszu Skarbu Państwa – przejętych przez wojewodę.

Jeśli chodzi o wydatki, szanowny panie przewodniczący, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w dziale – Różne rozliczenia w budżetach wojewodów zostały zaplanowane wydatki w łącznej wysokości 266 305 tys. zł. W porównaniu do roku 2023 to jest wyższa kwota. Ja tylko przypomnę, że w roku 2023 to było 244 209 tys. zł.

Jeśli chodzi o wydatki, to zaplanowane zostały w rozdziale na trzy części. Pierwsza, rozdział 75814 – Różne rozliczenia finansowe, to jest kwota 89 483 tys. zł. Środki te zostały zaplanowane na realizację zadań związanych z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty uzdrowiskowej. Druga część to rozdział 75818 – Rezerwy ogólne i celowe w kwocie 175 125 tys. zł. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w budżetach szesnastu wojewodów została zaplanowana rezerwa w łącznej kwocie, którą przed chwilą wymieniłem, z tego wydatki bieżące – 171 435 tys. zł, wydatki majątkowe – 3690 tys. zł, wydatki na wynagrodzenia z tytułu odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy zostały zaplanowane w wysokości 30 375 tys. zł. Jeśli chodzi o trzecią część, w rozdziale 75860 – Euroregiony, zostały zaplanowane środki w kwocie 1697 tys. zł na poszczególne województwa: dolnośląskie – 392 tys. zł, lubuskie – 234 tys. zł, małopolskie – 505 tys. zł, opolskie – 67 tys. zł, podkarpackie – 220 tys. zł, województwo śląskie – 279 tys. zł z przeznaczeniem na współfinansowanie projektów w ramach europejskiej współpracy terytorialnej 2014–2020 oraz INTERREG 2021–2027. Dziękuję serdecznie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Nie widzę pytań. Moim zdaniem nie ma także potrzeby odniesienia się przez Ministerstwo Finansów. Dziękuję bardzo panu posłowi i pani dyrektor.

Mam propozycję – nie do odrzucenia – przesunięcia w porządku. Prosiłbym teraz zastępczynię prezesa PANA, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, panią Justynę Adamczyk o przedstawienie planu finansowego tej osoby prawnej. To jest zał. nr 14 – Polska Agencja Nadzoru Audytowego. Czy jest pani dyrektor?

Zastępca prezesa Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego Justyna Adamczyk:

Tak, jestem. Dzień dobry państwu.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

To bardzo proszę o w miarę krótkie przedstawienie.

Zastępca prezesa PANA Justyna Adamczyk:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo ministrowie, szanowni państwo, chciałabym przedstawić państwu informacje dotyczące przedłożonego projektu planu finansowego Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, państwowej osoby prawnej, na 2024 r. Jak państwo wiedzą, Polska Agencja Nadzoru Audytowego jest organem nadzoru publicznego nad biegłymi rewidentami i firmami audytorskimi. Agencja działa na rzecz zwiększania jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie, zatem zwiększenia jakości sprawozdań finansowych, w celu przyczynienia się do wzmocnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Plan uwzględnia działania w szczególności prewencyjne, edukacyjne, kontrolne i ich skutki, czyli prowadzenie postępowań administracyjnych i dyscyplinarnych oraz działalność międzynarodową. Działania kontrolne PANA mają przyczynić się do zmniejszenia ryzyka niewłaściwego wykonania badań sprawozdań finansowych, a co za tym idzie – zmniejszenia

nieprawidłowości godzących w interesariuszy, czyli w tym również potencjalnie poszkodowane osoby fizyczne. W Polsce jest wykonywanych 30 tys. badań sprawozdań finansowych. PANA kontroluje ok. 300 badań, kierując się przy wyborze analizą ryzyka, czyli wybierając te, które potencjalnie mogłyby narazić na szkodę najwięcej osób, na przykład sprawozdania finansowe banków czy funduszy inwestycyjnych, czy też dużych przedsiębiorstw. Tutaj chciałabym też zwrócić uwagę, że PANA w 2020 r. otrzymała ok. 60 zawiadomień z rynku, z czego ponad połowa to zawiadomienia z Giełdy Papierów Wartościowych i Komisji Finansów Publicznych, czyli zawiadomienia o nieprawidłowościach, do których musiała odnieść się i uwzględniać je również w planach zarówno roku 2023, jak i 2024.

Plan był konstruowany oczywiście na danych bazowych, czyli z roku 2022, bo na tych mogliśmy się opierać, czyli skontrolowanych w 2022 r. W badaniach, wybranych w oparciu o ryzyko, stwierdzono 85 nieprawidłowych opinii, a w 24 przypadkach opinia o sprawozdaniu finansowym została sporządzona niezgodnie ze stanem faktycznym, co jest przestępstwem z art. 78 ustawy o rachunkowości. W znacznej mierze wynikało to z nieprawidłowości dotyczących kontynuacji działalności lub też z zagrożeń dla kontynuacji działalności podmiotów badanych.

Aby było możliwe skontrolowanie takich badań, które są niejednokrotnie wykonywane przez największe firmy audytorskie, konieczne jest zatrudnienie niezależnych, najwyższej klasy specjalistów, czyli biegłych rewidentów, którym zależy na tym, aby zawód był wykonywany jak najlepiej. PANA stara się oczywiście optymalizować koszty i oddelegowywać do kontroli najbardziej ryzykownych badań – czyli największych firm audytorskich, banków, ubezpieczycieli, funduszy inwestycyjnych czy też z zawiadomienia pracowników – osoby, które mają najwyższe kompetencje i są niezależne od wpływów firm audytorskich. To są osoby, które przeszły bardzo restrykcyjny proces podejścia do wiedzy, doświadczenia, czyli to są bardzo wysokiej klasy specjaliści.

Do kontroli podmiotów nieco mniejszych, które nie obsługują tak ryzykownych podmiotów, staramy się wykorzystywać biegłych rewidentów zatrudnionych na zlecenie. Staramy się również zapewnić przy takich większych kontrolach udział pracowników PANA. Takie działania są możliwe, zgodnie z przepisami. Wyniki działań oczywiście są już widoczne, bo zmniejszyła się liczba opinii sporządzonych niezgodnie ze stanem faktycznym i niewłaściwie wydanych opinii. W 2023 r. zmniejszyła się również liczba zawiadomień, więc zakładamy, że nasze działania, zarówno kontrolne, jak i prewencyjne, działają. Wszystkie nieprawidłowości stwierdzone w trakcie działań prewencyjnych staramy się pokazywać na stronie, w publikacjach, tak żeby inne firmy audytorskie mogły odpowiednio wykorzystać wiedzę.

Ponieważ plan jest konstruowany w ten sposób, że agencja przedstawia koszty, które są bazą do ustalenia składki od firm audytorskich, które pokrywają koszty działalności agencji, więc pozwolą państwo, że zacznę od kosztów. Koszty funkcjonowania agencji na 2024 r. wynoszą 45 424 tys. zł. Koszty nadzoru powierzone PIBR na realizację zadań zostały zaplanowane na 4149 tys. zł i koszty te nie przekraczają 10% kosztów funkcjonowania agencji, co wynika z przepisów. Agencja, tak jak instytucje tego typu, opiera się w realizacji swoich zadań głównie na zasobach eksperckich. Koszty wynagrodzeń wraz ze świadczeniami na rzecz osób fizycznych stanowią główną pozycję w kosztach agencji, czyli to jest ok. 80% jej kosztów. Na 2024 r. zaplanowanych jest łącznie 36 480 tys. zł, przy czym koszty wynagrodzeń wynoszą 30 037 tys. zł, z tego wynagrodzenia osobowe 27 353 tys. zł, a bezosobowe – 2396 tys. zł. W tym są koszty umów cywilnoprawnych, w szczególności związanych z przeprowadzeniem kontroli w firmach audytorskich. Planowany wzrost funduszu wynagrodzeń jest pochodną podwyższenia wynagrodzeń o wskaźnik 6,6% oraz skutków przechodzących z 2023 r. – przy poziomie zatrudnienia, który był w zmianie planu, czyli 130 etatów. Struktura wynagrodzenia i zatrudnienia agencji jest płaska, a stanowiska obsługowe stanowią ok. 18% osób obecnie zatrudnionych w agencji.

Drugą istotną pozycją kosztową w agencji są usługi obce, które wynoszą 4203 tys. zł, co stanowi 9,25% kosztów funkcjonowania agencji. Tutaj główną składową jest koszt najmu, czyli czynsz powierzchni na potrzeby siedziby agencji, który jest waloryzowany

o wskaźnik inflacji. Tu też wchodzą usługi ciągłe, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania agencji. Głównie są to usługi utrzymania czystości czy dostępy do systemu informacji prawnej. Ponieważ w 2023 r. kończy się obowiązywanie wielu umówi, musieliśmy tutaj uwzględnić również klauzule waloryzacyjne, ale też inflację i nowe ceny usług.

W celu zwiększenia zarówno jakości audytu, jak i świadomości odbiorców informacji finansowych widzimy potrzebę prowadzenia działań edukacyjnych. Tutaj planujemy wydawnictwo, czyli „Rocznik Audytu i Rachunkowości" – po to, żeby zwiększać świadomość i wiedzę wszystkich odbiorców sprawozdań finansowych. Tu istotną pozycją jest system STREFA, jego rozwój, ponieważ on obsługuje kontakt z firmami audytorskimi, ale i prowadzenie listy firm audytorskich. Jeszcze istotną pozycją są usługi eksperckie związane głównie z rynkiem ubezpieczeń – czyli tu będą eksperci do kontroli.

Trzecią istotną pozycją kosztową agencji są pozostałe koszty działalności – w kwocie 1959 tys. zł, tj. 4,31% kosztów funkcjonowania agencji. Tutaj jest składka do IFIAR, koszty delegacji zagranicznych – które są związane z uczestnictwem w spotkaniach i konferencjach międzynarodowych instytucji zrzeszających organizacje będące odpowiednikiem agencji – i również działania edukacyjne, takie jak na przykład przeprowadzenie ogólnopolskich kampanii społecznych, które będą kierowane nie tylko do biegłych rewidentów, ale przede wszystkim do obywateli. Zbiorcza kwota pozostałych kosztów funkcjonowania to jest 2782 tys. zł, co jest 20,2% kosztów funkcjonowania. Na nie składa się kwota amortyzacji – 1228 tys. zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 985 tys. zł, materiały i energia – 512 tys. zł. Przedstawiony projekt planu finansowego agencji w zakresie kosztowym zakłada wzrost wydatków koniecznych z punktu widzenia zapewnienia racjonalnego funkcjonowania agencji.

Jeśli chodzi o przychody, to zostały one zaplanowane na 24 377 tys. zł. Na planowane przychody składają się przede wszystkim prognozowane wpływy opłat z tytułu nadzoru wnoszonych przez firmy audytorskie, zgodnie z art. 55 ustawy o biegłych rewidentach. Przychody zostały oparte na prognozach otrzymanych od firm audytorskich. W tym ujęciu prognozowane przychody firm audytorskich na rok 2024 kształtują się na poziomie ok. 1 659 000 tys. zł, czyli stawka procentowa, która będzie obowiązywała w 2024 r., wynosi 2,29% przychodów firm audytorskich od nadzorowanych usług. Tak jak mówiłam, generalną zasadą jest, że koszty agencji są pokrywane ze składek firm audytorskich. Ponieważ w 2022 r. powstała różnica w kwocie 10 072 tys. zł między zrealizowanymi przychodami a poniesionymi kosztami, to ta kwota zostanie zwracana firmom audytorskim – zostanie pomniejszony poziom składki. Czyli, tak jak mówiłam, składka będzie wynosiła 2,29% przychodów firm audytorskich od działalności nadzorowanej.

W związku z tym uprzejmie proszę Wysoką Komisję o pozytywną opinię dla przedłożonego planu finansowego agencji.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę o koreferat panią przewodniczącą Krystynę Skowrońską. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Chciałam państwu powiedzieć, panie przewodniczący, panie, panowie posłowie, pani minister, że we wstępnej części planu finansowego, która mówi o podmiotach kontrolowanych przez PANA, nie ma ani jednego słowa o nakładanych karach, a dobrze by było, żebyśmy mieli taką informację i nie musieli tego wszystkiego notować, gdy państwo to referujecie. To jest taka moja uwaga dotycząca prezentowanego planu finansowego na rok 2024.

Referat akurat pokazywał rodzaj działalności i ważność tej instytucji. Państwo, wskazując na ważność prowadzenia instytucji, pokazywali na wysokie standardy. Ale chciałabym zaznaczyć, że główne pytanie członków Komisji Finansów Publicznych – i chyba państwo spodziewaliście się takiego pytania – dotyczy przede wszystkim standardu wymogów doświadczenia szefa PANA. Powołany prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego nie ma doświadczenia, które jest wymagane ustawowo od osoby pełniącej tę funkcję. Zgodnie z art. 94 prezesa PANA powołuje minister finansów. W okresie przejściowym, przed powołaniem rządu koalicji 15 października, minister finansów powołał

szefa PANA. Czegoż nie ma ten szef? Doświadczenia. Jakiego? Wymóg doświadczenia w zakresie sprawowania nadzoru nad wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, które daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu. Rynek szeroko o tym mówił. Państwo próbujecie nam pokazać, że nadzorujecie firmy audytorskie – a prezes PANA nie ma kompetencji, nie ma kompetencji do sprawowania tego nadzoru. Ponadto co najmniej przez trzy lata przed powołaniem nie może wykonywać czynności rewizji finansowej. Jakie zatem są kwalifikacje? To jest nasze główne pytanie. Żałuję, że nie ma pana prezesa Patkowskiego. Żałuję, ale tego pytania się spodziewał. Moje ogólne pytanie: jak będziecie sprawować nadzór, skoro główny szef nie ma kwalifikacji wymaganej ustawowo? Pamiętam tę ustawę i rozmowy o potrzebie nadzorowania rynku. Może nie wszyscy państwo posłowie w tej Komisji wiedzą, jakie były powody powołania takiej organizacji i ile potrzeb rynku to spowodowało. Pamiętam na tej sali bardzo burzliwą dyskusję. To jest moje pierwsze pytanie i zastrzeżenie: jak może prezes PANA przedkładać nam sprawozdanie, a pani wiceprezes opowiadać o nieprawidłowościach w firmach audytorskich i biegłych rewidentów, skoro prezes nie ma kwalifikacji? I jak to zmienić? To jest główne pytanie. W mojej ocenie każdy, od kogo ustawa wymaga posiadania kwalifikacji, powinien wypełniać te kwalifikacje.

A teraz do planu finansowego. W planie finansowym w działalności bieżącej zakładacie państwo stratę 10 000 tys. zł. Pani prezes powiedziała, że to wynika ze zwrotu. Nie bardzo to wygląda, że to wynika ze zwrotu – chciałabym prosić o uzasadnienie – bo stan środków na początek roku jest 18 000 tys. zł nadwyżki z roku 2023, która wejdzie do planu finansowego na rok 2024, co po części państwo w tym zakresie zaspokoicie. Czy składka w wysokości 2,29% jest wystarczająco wysoką składką? My dzisiaj przypominamy albo pytamy o rzeczy dotyczące wynagrodzeń, bo w instytucjach, które sprawują nadzór, wynagrodzenia są niezwykle wysokie, nieprzystające niekiedy do rynku. Chciałam zatem zapytać: ile wynosi podstawowa kwota wynagrodzenia prezesa PANA, czyli wynagrodzenie zasadnicze, i inne dodatki? Jak kształtuje się wynagrodzenie pracowników PANA? To są moje pytania.

I ostatnie pytanie. Państwo pokazali na początek roku stan środków z nadwyżki, z której będziecie państwo rozliczali stratę. Pokazujecie… Ja bym troszkę inaczej czytała to sprawozdanie, znaczy ten plan finansowy, niż przedstawiała pani prezes, bo poprzez to zestawienie na koniec roku w dalszym ciągu pokazujecie nadwyżkę, czyli stan środków na koniec roku, który wyniesie 8300 tys. zł. Nie widzę tam zwrotu dla podmiotów, które były zobowiązane wpłacić na instytucję nadzorującą. Poprosiłabym o wyjaśnienie. Interesują mnie wynagrodzenia i przepływy pokazane w planie finansowym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo pani przewodniczącej.

Czy są pytania ze strony posłów? Nie widzę nikogo. Pani prezes, bardzo proszę o ustosunkowanie się do opinii i pytań pani przewodniczącej. Bardzo proszę.

Zastępca prezesa PANA Justyna Adamczyk:

Dziękuję.

Jeśli chodzi o powołanie prezesa, to jest to w gestii ministra finansów, w związku z tym ja nie mam jak się wypowiedzieć w tym zakresie.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Wiem, że jest pani niezręcznie, pani prezes, ale pytanie o kwalifikacje prosilibyśmy potraktować jak pytanie biegłego rewidenta w stosunku do podmiotu nadzorowanego, który musi wyjaśnić, dlaczego prezes nie ma kwalifikacji.

Zastępca prezesa PANA Justyna Adamczyk:

Pani przewodnicząca, kwalifikacje ocenia minister finansów, powołując prezesa czy też zastępcę prezesa.

Jeśli chodzi o plan finansowy i stratę, która wynosi 10 072 tys. zł, to zasada jest taka, że w przypadku kiedy przychody agencji są wyższe od planowanych czy koszty niższe od planowanych, powstaje nadwyżka. Ta nadwyżka jest rozliczana w roku N + 2, czyli nadwyżka

z roku 2022 – bo tam były większe przychody i niższe koszty – jest w tej chwili uwzględniana w takiej wysokości, jaka powstała w planie, czyli z automatu o tyle mniej firmy audytorskie będą wnosiły opłat na koszty funkcjonowania, ponieważ opłata była już wniesiona. Te kwoty funkcjonują w stanie początkowym środków, dlatego muszą one wystąpić w środkach początkowych. W związku z tym to jest finansowanie. Jeśli w tym roku – a też zakładamy, że będzie nadwyżka, dlatego że już mamy dużo większe wpływy od firm audytorskich, niż były zakładane, mimo że zawsze staramy się doszacować w stosunku do tego, co firmy audytorskie nam składają, ale to pewnie wynika z tego, że jest więcej usług świadczonych przez nich, więc przychody są wtedy wyższe. Z tego wynika ta różnica. Czyli to jest tak, że jeśli firmy audytorskie… Jeśli wynik agencji za dany rok nie wychodzi na zero, tylko wychodzi na plus, to w roku N + 2 jest to oddawane firmom audytorskim, ale nie fizycznie, tylko przez pobranie mniejszej składki na przychody, czyli na pokrycie kosztów funkcjonowania.

Jeśli chodzi o wynagrodzenie prezesa PANA, to ono się nie zmieniło, było ustalone jako sześciokrotność, czyli maksymalna kwota, z bazy na rok 2019, czyli to jest 32 206 zł.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

To jest zasadnicze, tak?

Zastępca prezesa PANA Justyna Adamczyk:

Tak. W agencji jest tylko to wynagrodzenie, tutaj nie ma żadnych dodatków, żadnych premii, niczego.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

A wysługa lat?

Zastępca prezesa PANA Justyna Adamczyk:

Też nie ma. To jest jedyna kwota. Nagród też nie ma, bo tak stanowią przepisy, dlatego że agencja jest pod ustawą kominową. Tam jest ewentualnie nagroda za wyniki, lecz agencja nie przynosi żadnych wyników, w tym sensie, że nie zarabia sama na siebie, w związku z tym nie ma żadnych nagród. To jest jedyna kwota, którą może otrzymać prezes czy też zastępca prezesa.

Jeśli chodzi o średnią wynagrodzeń pracowników, to średnia – wyliczona w takim sensie, że budżet podzielony przez ilość pracowników – łącznie wynosi 17 346 zł na każdego pracownika. Jak mówię, to jest łącznie z premiami, ale generalnie agencja ma bardzo prosty system wynagradzania, czyli kwota podstawowa jest podstawą i jeśli są jakiekolwiek nagrody, to one wynikają tylko i wyłącznie z tego, że zostaną na przykład jakieś pieniądze z nieobsadzonych stanowisk. To są jedyne kwoty, ponieważ w planie finansowym przez ostatnie lata nie było żadnych kwot, które można byłoby przeznaczyć na wynagrodzenia.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Przepraszam bardzo, pani prezes, ile wynosi średnie wynagrodzenie pracownika?

Zastępca prezesa PANA Justyna Adamczyk:

17 346 zł na pracownika. Natomiast pamiętajmy, że mamy wysokospecjalistyczne stanowiska biegłych rewidentów czy radców prawnych w departamencie prawnym. I tutaj już w tej chwili, mimo że wynagrodzenie kontrolera nie jest wcale małym wynagrodzeniem, to i tak borykamy się z problemami w zatrudnieniu, dlatego że w planowanym planie de facto średnie wynagrodzenie kontrolera, bez dodatków, to jest 80% wynagrodzenia podstawowego osoby odpowiadającej kwalifikacjami w firmie audytorskiej. W związku z tym nie jesteśmy konkurencyjni, więc de facto przychodzą do nas osoby, które naprawdę chcą coś zrobić dla rynku.

Nie wiem, czy wyczerpałam…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Zastępca prezesa PANA Justyna Adamczyk:

A, jeszcze jeśli chodzi o kary, to kary przekazujemy do planu finansowego do części 19 Ministerstwa Finansów albo do Funduszu Edukacji Finansowej. Na dzień dzisiejszy

kary przekazane za 2023 r. wynosiły 835 tys. zł. Kary, które są nakładane, absolutnie nie wpływają na wysokość przychodów agencji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Wobec tego kończymy ten punkt, rozpatrywanie tej części budżetowej.

I przechodzimy do kolejnej części budżetowej, to jest część 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2, także plan przychodów i rozchodów budżetu państwa z zał. 5 oraz strategii z zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2024–2027. Bardzo proszę o zreferowanie. Rozumiem, że pan minister Jurand Drop w tej kwestii. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Jurand Drop:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Ja może rozpocznę od części 98, ponieważ takie ustawienie będzie bardziej logiczne, czyli od przychodów i rozchodów związanych z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Przede wszystkim musimy rozróżnić potrzeby pożyczkowe netto i brutto. Netto to są takie, które nie uwzględniają wykupów zapadającego długu. Potrzeby pożyczkowe netto na 2024 r. przewidujemy na poziomie 252 000 000 tys. zł wobec zakładanych w przewidywanym wykonaniu tegorocznym potrzeb na poziomie 152 500 000 tys. zł. Widzimy, że jest to bardzo duży wzrost, który jest przewidywany już od długiego czasu. Na te potrzeby składa się: deficyt budżetu państwa na poziomie 184 000 000 tys. zł, deficyt budżetu środków europejskich – to polega na tym, że to jest deficyt kasowy, czyli to jest prefinansowanie programów europejskich – który wynosi 32 500 000 tys. zł, ujemne saldo udzielonych kredytów i pożyczek, i to saldo ma wynieść 22 600 000 tys. zł. I tutaj znowu są to salda kredytów zagranicznych, pożyczek dla jednostek sektora terytorialnego, dla KUKE i w końcu dla ostatecznych odbiorców wsparcia w ramach finansowania zwrotnego, które w skrócie nazywamy KPO, z „Krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności”, i znowu jest to związane z prefinansowaniem tej części. Do tych potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 252 000 000 tys. zł musimy dodać, musimy uwzględnić wykup zapadającego długu, co w sumie tworzy potrzeby pożyczkowe brutto, które w przyszłym roku mają wynieść 449 000 000 tys. zł. W wykupie długu część krajowa wynosi 160 900 000 tys. zł, natomiast wykup długu na rynkach zagranicznych wynosi 35 900 000 tys. zł. To są potrzeby pożyczkowe.

Finansowanie potrzeb pożyczkowych – w budżecie mamy ujęte finansowanie potrzeb pożyczkowych netto – to jest dodatnie finansowanie krajowe w wysokości 148 800 000 tys. zł, w wyniku emisji skarbowych papierów wartościowych, oraz finansowanie zagraniczne w wysokości 103 500 000 tys. zł, w wyniku dodatniego salda emisji w walutach obcych i ciągłych kredytów, a także dodatniego salda w wysokości 40 000 000 tys. zł z tytułu pożyczki z Unii Europejskiej w ramach części zwrotnej wspomnianego już europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności. Trzecią pozycją jest spadek środków gromadzonych na rynkach walutowych w wysokości 32 900 000 tys. zł. Ta struktura finansowania jest spójna z zapisanym w strategii zarządzania długiem dążeniem do ograniczania udziału długu w walutach obcych, co widać po strukturze, opartej głównie o dług krajowy. To była część 98 budżetu państwa.

A teraz przejdę do części wcześniejszej, czyli części 79, czyli obsługi długu Skarbu Państwa. Wydatki z tego tytułu na 2024 r. są zaplanowane w wysokości 66 500 000 tys. zł. Wydatki obejmują obsługę zadłużenia należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym w wysokości 57 000 000 tys. zł, z czego 90% z 57 000 000 tys. zł to jest dyskonto i odsetki od skarbowych papierów wartościowych. Natomiast oprócz obsługi zadłużenia krajowego jest także obsługa zadłużenia należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych w wysokości 9 500 000 tys. zł. O strukturze już może nie będę się rozwodził. Są również z tytułu obsługi długu pewne dochody, głównie to są odsetki wykupywane przez inwestorów. Są one zaplanowane na przyszły rok w wysokości nieco ponad 7 000 000 tys. zł.

Jeszcze trzeci punkt, który mam zreferować, to jest strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych, która została przyjęta na lata 2024–2027. Została ona

przyjęta we wrześniu, niedawno, a 19 grudnia została zaktualizowana przez Radę Ministrów w zakresie prognozy długu na pierwsze dwa lata jej obowiązywania, czyli na 2023 r., 2024 r., co jest, prawdę mówiąc, analogicznym podejściem do sytuacji z 2015 r. Po aktualizacji prognozy są spójne z projektem ustawy budżetowej przyjętym przez Radę Ministrów. Pełne uwzględnienie planów rządu, realizujących zapowiedzi ogłoszone w exposé premiera Donalda Tuska, w średniookresowej prognozie makroekonomicznej i fiskalnej, w tym również w zakresie długu publicznego, nastąpi w aktualizacji programu konwergencji w kwietniu przyszłego roku, nad czym już intensywnie pracujemy. Po aktualizacji strategia przewiduje relację państwowego długu publicznego do PKB na poziomie 39,1% w 2023 r., a 42,5% w 2024 r. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB – czyli tutaj mamy definicję stosowaną w Unii Europejskiej – ma wynieść 49,3% na koniec tego roku i 54,2% na koniec przyszłego roku. Ponieważ wartość referencyjna w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jest na poziomie 60%, to oczywiście wskaźniki kształtują się ciągle poniżej wartości referencyjnej.

W założonym projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 limit obsługi długu Skarbu Państwa wynosi 66 500 000 tys. zł, czyli 1,76% PKB. Chciałbym przypomnieć, że celem strategii jest minimalizacja kosztów obsługi długu w długim okresie czasu, oczywiście przy przyjętych założeniach związanych z ryzykiem i możliwą ewolucją sytuacji w przyszłości. Dla realizacji tego celu przyjęto, że zostanie utrzymane elastyczne podejście do kształtowania struktury finansowania, zależnie od sytuacji na rynkach. Elastyczność ma być zarówno pod względem rynku, waluty, jak i instrumentów. Oczywiście głównym źródłem finansowania potrzeb pozostanie rynek krajowy, zaś udział nominalny w walutach obcych zostanie utrzymany na poziomie poniżej 25%, oczywiście znowu z elastycznością i możliwością przejściowych odchyleń, zaś średnia zapadalność długu krajowego powinna się kształtować na poziomie zbliżonym do 4,5 roku, a całego długu Skarbu Państwa na poziomie nie niższym niż 5 lat, znowu z uwzględnieniem możliwości przejściowych odchyleń – w zależności od sytuacji rynkowej i budżetowej i różnych ograniczeń z tym związanych, które na przykład na początku naszego posiedzenia opisywał pan poseł Kuźmiuk. Dziękuję bardzo. Myślę, że to tyle.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

O koreferat poprosimy pana przewodniczącego Ryszarda Petru. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Ryszard Petru (Polska2050-TR):

Dziękuję bardzo.

Chciałem zwrócić uwagę na to, że strategia zarządzania długiem w perspektywie trwania strategii przewiduje pogorszenie relacji długu do PKB prawie do 60%. Po drugie, nie przewiduje żadnych zmian na lepsze, jeżeli chodzi o kwestie instytucjonalne. Zwrócę też uwagę, że w strategii nie wydłużono terminu zapadalności długu, nie ma w ogóle propozycji, aby zadziałać w kierunku poprawy ratingu polskiego długu, i nie ma w niej nic o konsolidacji długu publicznego. Mam świadomość, że nowy rząd przejął strategię zarządzania długiem w biegu, ale mam fundamentalne zastrzeżenie do tego dokumentu, bo on jest zbyt pasywny i za mało ambitny. Zauważmy, tak jak powiedziałem, że ten dług rośnie do 58,7% w 2027 r. i tylko przy założeniu, że mamy coroczne dostosowanie fiskalne na poziomie 1% PKB. To jest słuszne podejście, ale bardzo trudno będzie to zrealizować, co było widać w latach poprzednich. Proszę państwa, mamy też bardzo wysokie koszty obsługi długu, to jest 1,8% PKB – przypomnę, w latach 2021–2022 koszty wynosiły ok. 1% PKB – i znowu w perspektywie 4 lat nie przewiduje się istotnego zejścia z poziomem kosztów. To jest bardzo wysoki koszt.

Jeżeli chodzi o kwestię struktury, czyli podniesienie do 25% finansowania zagranicznego, jak najbardziej jest to właściwe podejście, ale miejmy świadomość, że w obecnej sytuacji mamy bardzo silny wzrost wartości złotego, co w sposób istotny obniża tę część długu. Zwrócę uwagę na to, że w ostatnich latach, pomimo tego że to jest tylko 1/4, zbyt mało było emisji na rynku zagranicznym w walutach obcych, szczególnie w dolarach i w euro, a komunikacja z rynkami była zła. Mówię o tym dlatego, że trzeba jednak być na tych rynkach, tam też jest możliwe utrzymanie relatywnie dłuższego tenoru zapadal-

ności długu. Brakuje też analizy ryzyka stopy procentowej na koszty obsługi – zauważmy, że w ostatnim okresie mieliśmy bardzo mocny wzrost kosztów obsługi, więc pytanie jest takie: czy nie brać pod uwagę również emisji długu na bazie stóp stałych, czyli część zmiennych, a część stałych? W tej propozycji w ogóle nie ma tego podejścia.

Jeżeli chodzi o zapadalność długu, ja przypomnę, że w krajach OECD jest ona powyżej 8 lat, w Polsce tylko 4,5 roku. Uważam, że kraj, który będzie poprawiał swoje relacje z Unią Europejską, który chce się rozwijać, powinien wydłużać ten tenor, bo jest to bezpieczne dla budżetu.

Nie ma w ogóle słowa o konsolidacji finansów publicznych. Pamiętajmy o tym, że mamy prawie 350 000 000 tys. zł emitowanych poza budżetem państwa. Mówię o PFR, funduszu covidowym, czy Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych. To jest bardzo pilne zadanie. Oczekiwalibyśmy od Ministerstwa Finansów, żeby w perspektywie, nie wiem, pół roku przedstawiło plan konsolidacji, ale również konsolidacji w zakresie długu. Pamiętajmy też, co się działo w roku 2022, mianowicie w październiku 2022 r. mieliśmy do czynienia z bardzo mocnym wzrostem rentowności długu, to w przypadku pięciolatek było ponad 8% oprocentowania, a w przypadku dziesięciolatek 9%. Różnie może być na świecie, widzimy, że świat stał się bardzo niebezpieczny. Mówię nie tylko o wojnach, ale też o dynamice wzrostu gospodarczego. Sytuacja zewnętrzna w perspektywie 2024 r. wcale nie wydaje się być korzystana. Mówię o tym dlatego, że w moim przekonaniu powinniśmy wykorzystać teraz dobrą koniunkturę wokół Polski i w najbliższym czasie położyć większy nacisk na emisję.

Jeżeli chodzi o rating, mamy całkiem słaby rating jak na nasz region. Uważam, że w perspektywie 4 lat powinniśmy wszędzie przynajmniej o 1 notch zwiększyć naszą percepcję ryzyka. To byłoby istotnie ważne nie tylko z punktu widzenia zarządzania długiem Skarbu Państwa, ale również inne firmy polskie mogłyby na rynku euroobligacji plasować obligacje znacznie taniej, niż robią to obecnie.

Proszę państwa, ważny problem, jaki mamy, to jest zbyt duży udział banków komercyjnych w posiadaniu polskiego długu. To jest relatywnie zbyt wysoki udział. Jak spojrzymy na kwoty, to 390 000 000 tys. zł mają banki komercyjne, zakłady ubezpieczeń – 200 000 000 tys. zł, fundusze inwestycyjne – 318 000 000 tys. zł. Proporcje powinny być zmienione na rzecz obligacji detalicznych, również fundusze emerytalne na całym świecie posiadają dużą część obligacji. Nie jest prawdą, że tak nie jest. W krajach OECD fundusze emerytalne posiadają w swych portfelach od 50% do 80% obligacji. Ta struktura długu, gdzie mamy dominantę w bankach, ma tę wadę, że następuje tzw. efekt wypychania, czyli banki wolą inwestować w obligacje niż w realną gospodarkę, co jest niekorzystne z punktu widzenia rozwoju polskiej gospodarki. Brakuje też nacisku na emisję obligacji detalicznych, jest ich relatywnie za mało. Tutaj kłania się kwestia chociażby zachęt, jak również modyfikacji albo likwidacji podatku Belki. Mówię to tylko dlatego, że naturalnym jest, że Polacy powinni mieć atrakcyjny dostęp do tego typu instrumentu, jakim są obligacje Skarbu Państwa, szczególnie przy obecnie relatywnie wysokich stopach procentowych nie tylko w Polsce, ale również za granicą.

Proszę państwa, ja mam świadomość ograniczonego czasu i tego, że wielu posłów musi iść na inne komisje, a tych kwestii, które poruszyłem, było prawdopodobnie sporo, lecz byłbym wdzięczny za odpowiedź pisemną Ministerstwa Finansów. Oczywiście mam świadomość tego, że musimy przyjąć strategię zarządzania długiem, dlatego że gonią nas terminy konstytucyjne, ale ona – jeszcze raz podkreślam – jest zbyt pasywna, zbyt inercyjna i nie daje szansy na istotną poprawę wskaźników, o których przed chwilą wspomniałem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Czy są pytania do tej części do pana ministra? Ja mam pytanie. Ono wybrzmiało, ale chyba nie do końca, dotyczące zadłużenia pozabudżetowego i potrzeb pożyczkowych także poza budżetem. Chcę zapytać o potrzeby pożyczkowe brutto, netto, także po stronie BGK, jakie one są, i PFR. To są instytucje, których potrzeby pożyczkowe rosną z roku na rok, stąd pytanie, jak one są duże.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Jurand Drop:

Dziękuję bardzo.

Dziękuję bardzo za pytania. Odpowiadając od razu na pana pytanie – myślę, że w tym momencie jest jeszcze za wcześnie, żebym odpowiadał na to pytanie. W tym momencie robimy budżet, w tym części budżetowe. Z pewnością Ministerstwo Finansów i minister finansów bardzo blisko zajmie się tym problemem, natomiast ja w tym momencie pozostawiłbym to jako temat niebędący przedmiotem dyskusji. Przepraszam bardzo.

Jeśli chodzi o uwagi pana posła Petru – oczywiście odpowiemy na piśmie. Takie krótkie odniesienie się do kilku kwestii. Aktualizacja samej strategii dotyczy tego roku i przyszłego roku. Z pewnością, tak jak powiedziałem, rozpoczęliśmy tę pracę i z pewnością niedługo ją przygotujemy, więc oczywiście będzie dynamiczna na następne lata.

Jeśli chodzi o emisję długów w walutach obcych, to ona się zwiększa, natomiast oczywiście sama strategia ma być elastyczna, czyli jeśli będą warunki rynkowe, które dotychczas nie były jakoś specjalnie sprzyjające emisji długu w walutach zagranicznych, teraz być może będą. Oczywiście będziemy reagować na to elastycznie.

Jeśli chodzi o wydłużenie struktury czasowej długu, to zależy od popytu. Patrząc na wiarygodność kraju, która z pewnością w ostatnich miesiącach wzrosła, ponieważ widzimy to przez różne wskaźniki, także finansowe, to prawdopodobnie będzie można osiągnąć zakładane w strategii 4,5 roku, 5 lat.

Jeśli chodzi o udział banków komercyjnych we własności długu, to rola emisji detalicznych rośnie w zależności od sytuacji rynkowej. Z tego co wiem, to w ostatnich miesiącach, nie wiem, czy nie w ostatnich dwóch latach, ta struktura się poprawia. Być może powinna się bardziej poprawić, natomiast to jest jeden z problemów, który będziemy musieli rozwiązywać. To tak ad hoc, natomiast oczywiście odpowiemy na to w sposób pisemny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, ja jednak prosiłbym o odpowiedź na piśmie na moje pytanie, bo ono nie jest bez znaczenia, także dla rentowności i możliwości sprzedaży obligacji Skarbu Państwa. Wobec tego poproszę o taką informację.

Czy są jakieś inne pytania? Nie widzę. Wobec tego dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnego punktu porządku, już ostatniego, to są dochody budżetu środków europejskich z załącznika nr 3. Bardzo proszę, pani minister Hanna Majszczyk.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o dochody budżetu środków europejskich, w ustawie na rok 2024, zakładając planowane wpływy z Komisji Europejskiej, założono w części 87 – Dochody budżetu środków europejskich w wysokości 88 151 660 tys. zł. Składają się na to dochody z tytułu realizacji zadań w ramach perspektywy finansowej UE 2021–2027 w wysokości 14 749 110 tys. zł, perspektywy finansowej UE 2014–2020 w wysokości 10 640 820 tys. zł, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014–2021 w wysokości 460 170 tys. zł, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014–2021 w wysokości 446 573 tys. zł, „Szwajcarsko-polskiego programu współpracy II" w wysokości 21 280 tys. zł, wspólnej polityki rolnej w wysokości 24 620 295 tys. zł, a także Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności – część grantowa w wysokości 37 213 412 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Koreferat przedstawi pan przewodniczący Marek Sowa. Bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, pani minister, dzisiaj akurat dobry dzień, bo wpłynęło 5 000 000 tys. euro z „Krajowego planu odbudowy" – to warto zauważyć. To, co było jakąś niemocą przez ostatnie lata, stało się możliwe. Nie ukrywam, że analizując dochody budżetu środ-

ków europejskich, mam wrażenie, że prognoza jest po prostu radykalnie zaniżona. Prosiłbym Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej o korektę czy przeglądnięcie tych kwestii. To nie ma bezpośrednio związku z budżetem, ale oczywiście wszystkim nam powinno zależeć, żeby impuls prorozwojowy, jakim bez wątpienia są fundusze europejskie, napływał do Polski zdecydowanie szybciej. W przyszłym roku będzie to czwarty rok obecnej perspektywy finansowej – na lata 2021–2027, a tak naprawdę de facto jeszcze wszystkie programy nie wystartowały albo są to pierwsze konkursy ogłaszane gdzieś w połowie tego roku. Praktycznie nie ma żadnych płatności, skala wykorzystania tych funduszy jest naprawdę zerowa. Za chwilę będziemy mieli gigantyczny problem z kwalifikowalnością środków, więc jesteśmy pod ogromną presją związaną z tym, że jednak kwalifikowalność jest jasno zapisana i w przyszłym roku będziemy już mieli pierwsze elementy. Dotyczy to w szczególności regionalnych, krajowych programów operacyjnych. Te pule, które są tutaj zapisane, ja sobie je porównałem w stosunku do tego, co było w budżecie na rok 2023 – oczywiście nie mam w tej chwili informacji, jaki był poziom wykorzystania tych środków i jak napływały te środki do naszego budżetu, niemniej jednak prognozy na przyszły rok z programów operacyjnych są wielokrotnie niższe niż te, które były zapisane w roku 2023, z wyłączeniem tak naprawdę tylko wspólnej polityki rolnej, która jest dokładnie na poziomie ubiegłego roku. Było 24 000 000 tys., dzisiaj jest 24 620 000 tys., z KPO było 27 000 000 tys., dzisiaj jest 37 000 000 tys.. Ja rozumiem, że z KPO mamy raczej niewykorzystane środki w roku 2023, przynajmniej jak dostawaliśmy informację w połowie roku, to wydaje mi się, że ten poziom 37 000 000 tys. nie będzie raczej osiągnięty w tym roku, no chyba, że ta zaliczka jakoś radykalnie się poprawi. To tak tylko informacyjnie. To są moje uwagi do tej części. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś pytania, uwagi do tej części? Nie widzę. Czy pani minister chciałaby się odnieść do wypowiedzi pana posła koreferenta, pana przewodniczącego?

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Tak.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o poziom dochodów planowanych w budżecie środków europejskich i jak tutaj pan przewodniczący wskazywał, że wydaje się on zaniżony – nie uważamy, żeby tak było. Na to, że poziom jest taki a nie inny, składa się kilka elementów. Przede wszystkim porównanie tego poziomu dochodów do roku 2023 nie stanowi dobrego odniesienia, ponieważ w 2023 r. mieliśmy nakładanie się dwóch perspektyw finansowych – czyli 2014 i 2021, był to ostatni rok realizacji tej perspektywy, stąd też było dużo środków dotyczących poprzednich perspektyw. Mamy opóźnienia we wdrażaniu różnych projektów i co istotne, obecnie jest też niższy poziom zaliczek, bo poziom otrzymywanych zaliczek jest na poziomie 0,5%, a poprzednio był na poziomie 3%, więc ta różnica przekłada się też na możliwości planowanych dochodów w budżecie środków europejskich.

Jeżeli chodzi o środki KPO z poziomu roku 2023, to oczywiście rozumiem, że mówimy tutaj o pewnym prefinansowaniu, które było z budżetu, ale ono nie było na dużym poziomie. Jak tutaj mówi mi koleżanka, to było na poziomie 5000 000 tys. zł, więc to też jest powód, dla którego są te różnice. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.

Informuję, że protokół posiedzenia, z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu, będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo. Do zobaczenia o 15:00.